

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЗАПОШЉАВАЊУ СТРАНАЦА

Члан 1.

У Закону о запошљавању странаца („Службени гласник РС”, бр. 128/14, 113/17, 50/18 и 31/19) у члану 2. став 1. тачка 5) мења се и гласи:

„5) послодавац је правно или физичко лице регистровано за обављање делатности у Републици, као и огранак и представништво страног послодавца регистрован за обављање делатности у Републици, код кога је странац запослен, радно ангажован, односно упућен на привремени рад у Републику;”.

Тачка 7) мења се и гласи:

„7) упућено лице је странац који је запослен код страног послодавца код кога остварује права из рада и који га упућује на рад код послодавца на територији Републике у ограниченом временском трајању, након чега се враћа на рад код страног послодавца, у складу са законом, односно потврђеним међународним уговором;”.

После тачке 7) додаје се тачка 7а) која гласи:

„7а) упућивање на привремени рад у Републику подразумева упућивање на рад у Републици и упућивање на стручно оспособљавање и усавршавање за потребе страног послодавца;”.

После тачке 12) додају се тач. 13)–15) које гласе:

„13) јединствена дозвола је дозвола за привремени боравак и рад странаца у Републици;

14) процена представља оцену испуњености услова за запошљавање странца, посебне случајеве запошљавања странца и samozapošljavanje странца, коју врши организација надлежна за послове запошљавања, у складу са законом;

15) сагласност је акт који омогућава странцу промену основа рада, промену послодавца, запошљавање код два или више послодавца током периода важења јединствене дозволе, а који издаје организација надлежна за послове запошљавања, у складу са законом.”

Члан 2.

Члан 3. мења се и гласи:

„Члан 3.

Право на рад у Републици, без издате јединствене дозволе, остварује странац коме је, у складу са законом, одобрен привремени боравак по основу:

- 1) спајања породице са чланом уже породице држављанина Републике, односно странцем коме је одобрено стално настањење;
- 2) власништва над непокретношћу;
- 3) хуманитарног боравка;
- 4) студирања и међународне размене студената, у складу са овим законом;
- 5) научно истраживачког рада;

6) статуса претпостављене жртве трговине људима и жртве трговине људима;

7) самосталног боравка;

8) обављања послова акредитованог страног новинара и који је као представник иностраног медија уписан у евиденцију представника иностраних медија, који се води у министарству надлежном за послове јавног информисања у Републици;

9) волонтирања, у складу са законом којим се уређује област волонтирања;

10) верске службе ради обављања верских послова и верске службе или организовања, односно спровођења добротворних акција у оквиру регистрованих цркава и верских заједница у Републици, у складу са законом;

11) ради обављања послова у Републици, без заснивања радног односа, на основу одговарајућих уговора или споразума са међународним организацијама, између надлежних институција Републике и других држава или у оквиру међународних пројеката о стручно-техничкој сарадњи, образовању или истраживању;

12) ангажовања као члана ауторске или глумачке екипе који на територији Републике производи аудиовизуелно дело, у складу са законом;

13) акта владе којим се утврђују критеријуми за одређивање категорија странаца, категорије странаца, начин и ближи услови одобравања привременог боравка странцима донетим у складу са законом којим се уређују услови за улазак, кретање, боравак и враћање странаца.

Странац који је члан уже породице странца коме је издата јединствена дозвола, одобрен привремени боравак, односно одобрен азил у Републици, остварује право на рад од дана одобрења првог привременог боравка по основу спајања породице са странцем коме је издата јединствена дозвола, односно странцем са правом на рад, у складу са законом, без издате јединствене дозволе, у периоду важења одобреног привременог боравка.

Право на рад у Републици, без издате јединствене дозволе остварује и странац:

1) коме је одобрено стално настањење, у складу са законом;

2) коме је одобрен азил или привремена заштита;

3) који је тражилац азила, и ком у периоду од шест месеци након подношења захтева за азил одлука по том захтеву није донета без његове кривице;

4) који има право на привилегије и имунитете у складу са потврђеним међународним уговорима;

5) који је члан породице члана дипломатско конзуларног представништва са којом Република има закључен билатерални споразум којим се лицу омогућава обављање плаћене делатности у Републици;

6) који је члан посаде страног брода, односно ваздухоплова, или обавља послове у друмском или железничком саобраћају и запослен је код страног послодавца;

7) који је члан спасилачке јединице која пружа помоћ приликом отклањања последица несрећних случајева и природних катастрофа, као и случајева хуманитарне помоћи;

8) који на основу уговора закључених између органа надлежних за послове одбране или унутрашње послове обавља послове од интереса за Републику или за потребе одбране или безбедности земље или се усавршава у овим областима.

Странац из става 3. тач. 1) и 2) овог члана остварује право на рад у периоду важења документа који му се издаје у складу са законом.

Странац из става 3. тачка 3) овог члана остварује право на рад у периоду трајања статуса тражиоца азила.

Странац из става 2. и става 3. тач. 2) и 3) овог члана, односно послодавац дужан је да прибави доказе о испуњености прописаних услова за запошљавање од надлежног органа.

Странац чији боравак у Републици не траје дуже од 90 дана у периоду од 180 дана рачунајући од дана првог уласка, односно дуже од прописаног периода боравка у складу међународним уговором, остварује право на рад у Републици у наведеном периоду без издате јединствене дозволе, и то странац који:

1) је власник, оснивач, заступник или члан правног лица који је регистрован у Републици, а који није у радном односу у том правном лицу;

2) борави ради успостављања пословних контаката или присуствовања састанцима и који без остваривања прихода у Републици обавља друге пословне активности које се односе на припрему страног послодавца да успостави присуство и отпочне са радом у Републици;

3) је предавач или истраживач који учествује у организованим професионалним скуповима или истраживачким пројектима или обавља рад у циљу представљања или спровођења различитих научних и техничких достигнућа, као и његово пратеће особље;

4) обавља привремене образовне, спортске, уметничке, културне и друге сличне активности или у Републици борави на научном, уметничком, културном или спортском догађају у организацији овлашћених организација, државних органа или органа аутономне покрајине и јединца локалне самоуправе, као и пратеће организацијско и техничко особље;

5) је упућено лице које у Републици изводи радове на основу уговора о набавци робе, набавци или закупу машина или опреме њене испоруке, инсталирања, монтаже, оправке или обучавања за рад на тим машинама или опреми;

6) самостално или за потребе страног послодавца у Републици борави ради обављања послова опремања и излагања опреме и експоната на трговинским и другим сајмовима и изложбама.”

Члан 3.

У члану 4. став 1. после речи: „који се запошљава” додају се запета и речи: „односно привремено запошљава”.

Члан 4.

Чл. 9–11. мењају се и гласе:

„Члан 9.

Запошљавање странца остварује се под условом да поседује визу за дужи боравак по основу запошљавања, одобрење за привремени боравак или

стално настањење и јединствену дозволу, ако овим законом није другачије утврђено.

Послодавац може са странцем да закључи уговор о раду на неодређено или на одређено време у складу са законом којим се уређује рад.

Основ за престанак важења уговора о раду на неодређено време је престанак важења јединствене дозволе, као и у другим случајевима прописани законом којим се уређује рад.

Послодавац не сме запошљавати нити користити рад странца који незаконито борави у Републици и који не испуњава услове за запошљавање, односно привремено запошљавање.

Странац је у обавези да у року од 30 дана од дана престанка важења уговора о раду или другог уговора којим странац без заснивања радног односа остварује права по основу рада у складу са законом, закључи нови уговор о раду или други уговор којим странац без заснивања радног односа остварује права по основу рада у складу са законом, у супротном примењују се одредбе закона којим се уређују услови за улазак, кретање, боравак и враћање странаца.

Послодавац чува доказе о испуњавању услова за запошљавање, односно привремено запошљавање странца.

Процена

Члан 10.

Организација надлежна за послове запошљавања у поступку издавања јединствене дозволе врши процену испуњености услова, која те послове обавља као поверене, за:

- 1) запошљавање;
- 2) посебне случајеве запошљавања, и то:
 - (1) за упућена лица,
 - (2) за кретање у оквиру привредног друштва,
 - (3) за независног професионалца,
 - (4) за оспособљавање и усавршавање;
- 3) самозапошљавање.

Доказе неопходне за процену испуњености услова из става 1. овог члана подносилац захтева за издавање јединствене дозволе подноси електронски, путем јединственог веб портала (у даљем тексту: Јединствени портал), у оквиру услуге намењене за издавање јединствене дозволе странцу, на начин и у складу са упутством за коришћење услуге намењене за издавање јединствене дозволе странцу.

Процена из става 1. овог члана врши се оценом „испуњава” или „не испуњава” услове за запошљавање странца, посебне случајеве запошљавања странца или самозапошљавање странца.

Оцена „испуњава” садржи и временски период за који се врши процена, у зависности од испуњености услова у складу са законом.

Оцена „не испуњава” садржи образложене разлоге због чега нису испуњени услови за запошљавање, посебне случајеве запошљавања или самозапошљавање странца.

Процену из става 1. овог члана организација надлежна за послове запошљавања врши и доставља надлежном органу у складу са прописима којима се уређује улазак, кретање и боравак странаца у року од 10 дана од дана пријема уредног захтева за издавање јединствене дозволе.

Одредбе овог закона које се односе на оцену испуњености услова за запошљавање, посебне случајеве запошљавања и самозапошљавање странца сходно се примењују и на поступак одобравања визе за дужи боравак по основу запошљавања, у складу са законом.

Сагласност

Члан 11.

Странац ради у Републици на пословима за које му је издата јединствена дозвола за запошљавање, за посебне случајеве запошљавања, односно за самозапошљавање.

За време важења јединствене дозволе странца, односно послодавац у име странца или правно или физичко лице овлашћено од стране странца или послодавца, може поднети захтев за промену основа рада, промену послодавца или за запошљавање код два или више послодавца, електронским путем на Јединственом порталу, у оквиру услуге намењене за издавање јединствене дозволе странцу, на начин и у складу са упутством за коришћење услуге намењене за издавање јединствене дозволе странцу.

О захтеву из става 2. овог члана одлучује месно надлежна организациона јединица организације надлежне за послове запошљавања, одређена статутом, у року од 10 дана од дана пријема уредног захтева и сагласност доставља подносиоцу захтева, преко Јединственог портала.

О жалби против аката из става 3. овог члана коначно решење доноси министар надлежан за послове запошљавања.

Странац може променити основ рада, послодавца или се запослити код два или више послодавца, по добијању сагласности из става 3. овог члана.

Влада актом може да изузме одређене категорије странаца са дефицитарним занимањима, одређена занимања и профиле од прибављања сагласности, у зависности од стања на тржишту рада.”

Члан 5.

Чл. 12–14. бришу се.

Члан 6.

У члану 15. став 1. брише се.

У ставу 2. речи: „одговарајућег одобрења за боравак и радне дозволе” замењују се речима: „визе за дужи боравак по основу запошљавања, јединствене дозволе, сагласности или привременог боравка који странцу омогућава рад”.

У ставу 3. речи: „става 2.” замењују се речима: „става 1.”.

Члан 7.

Члан 15а брише се.

Члан 8.

Наслов изнад члана 16. и члан 16. мењају се и гласе:

„а) Процена за запошљавање

Члан 16.

Процена за запошљавање врши се на основу стања на тржишту рада и оценом испуњености следећих услова:

1) да послодавац у року од 90 дана пре подношења захтева за јединствену дозволу за запошљавање није отпуштао запослене услед технолошких, економских или организационих промена на радним местима за које се тражи јединствена дозвола за запошљавање, у складу са прописима о раду;

2) да је послодавац покренуо спровођење теста тржишта рада, у складу са законом;

3) постојање предлога уговора о раду или другог уговора којим се остварују права по основу рада, у складу са законом.”

Члан 9.

После члана 16. додају се назив изнад члана и члан 16а који гласе:

Тест тржишта рада

16а

Организација надлежна за послове запошљавања на захтев послодавца спроводи тест тржишта рада односно међурегионално посредовање у запошљавању (у даљем тексту: тест тржишта рада), сходном применом прописа из области запошљавања, тако што утврђује да ли се на евиденцији организације надлежне за послове запошљавања налазе лица која одговарају условима из захтева послодавца за конкретно радно место, односно лица која остварују право на рад у складу са овим законом и која одговарају условима из захтева послодавца за конкретно радно место.

Захтев за спровођење теста тржишта рада саставни је део захтева за издавање јединствене дозволе и подноси се електронским путем на Јединственом порталу, у оквиру услуге намењене за издавање јединствене дозволе за запошљавање странца.

Захтев из става 2. овог члана подноси послодавац или правно или физичко лице, овлашћено од стране послодавца.

Организација надлежна за послове запошљавања сачињава извештај о реализацији потребе за запошљавањем, који се доставља подносиоцу захтева путем Јединственог портала у року од четири дана од дана покренутог теста тржишта рада.

Влада актом може да изузме одређене категорије странаца са дефицитарним занимањима, одређена занимања и профиле од спровођења теста тржишта рада, у зависности од стања на тржишту рада.”

Члан 10.

У члану 17. став 1. речи: „под условима из члана 16. овог закона” замењују се речима: „у складу са законом”.

У ставу 2. у уводној реченици речи: „за издавање радне дозволе” бришу се, а у тачки 1) речи: „одобрење за привремени ” замењују се речју: „регулисани”.

Члан 11.

Наслов изнад члана 18. и члан 18. бришу се.

Члан 12.

Изнад члана 19. додаје се наслов, а члан 19. мења се и гласе:

„б) Процена за упућена лица

Члан 19.

Процена за упућена лица врши се на основу оцене испуњености следећих услова:

1) постојање уговора о пословно-техничкој сарадњи између послодавца и страног послодавца;

2) да је упућено лице запослено, односно радно ангажовано код страног послодавца најмање једну годину и пријављено на обавезно социјално осигурање код страног послодавца;

3) постојање акта између послодавца и страног послодавца о упућивању на привремени рад у Републику којим се утврђује начин остваривања права и обавеза из рада, а који обавезно садржи услове рада, односно стручног оспособљавања и усавршавања, начин обезбеђивања и висину зараде, накнаде зараде, радно време, начин остваривања права на годишњи одмор, услове безбедности и здравља на раду, период рада, односно период стручног оспособљавања и усавршавања у Републици, као и начин обезбеђивања смештаја, исхране и превоза за долазак и одлазак са рада за време трајања упућивања на привремени рад у Републици;

4) да ће странац по истеку привременог упућивања бити враћен на рад код страног послодавца који га је привремено упутио у Републику.

Упућено лице не може остваривати мања права од права прописаних законом којима се уређује рад у Републици у погледу обавезног садржаја утврђеног начина остваривања права и обавеза из става 1. тачка 3) овог члана.

Послодавац је у обавези да обезбеди остваривање права и обавеза утврђена актом из става 1. тачка 3) овог члана.

Процена из става 1. овог члана врши се на период до три године.

Процена за упућена лица може се продужити најдуже до три године.”

Члан 13.

Члан 20. брише се.

Члан 14.

Изнад члана 21. додаје се наслов, а члан 21. мења се и гласе:

„в) Процена за кретање у оквиру привредног друштва

Члан 21.

Процена за кретање у оквиру привредног друштва регистрованог у иностранству даје се у циљу привременог упућивања, односно премештања запосленог на рад у огранак, представништво, односно зависно друштво које је регистровано у Републици, који је запослен, односно радно ангажован код страног послодавца најмање годину дана на пословима руководиоца или специјалисте.

Руководилац, у смислу става 1. овог члана је лице које обавља послове управљања, које је директор или менаџер у страном привредном друштву, или је члан менаџмента страног привредног друштва или управља, односно руководи организационом целином, на основу одлука и инструкција управе или деоничара друштва или врши послове праћења и контроле рада стручног или руководећег особља.

Специјалиста, у смислу става 1. овог члана, је лице које поседује посебна стручна знања потребна за пословање страног привредног друштва, што подразумева да има високи степен стручне оспособљености, или одговарајуће стручно искуство и евентуално чланство у овлашћеном струковном удружењу.

Изузетно од става 1. овог члана, процена за кретање у оквиру привредног друштва регистрованог у иностранству врши се у циљу привременог упућивања, односно премештања у огранак, представништво, односно зависно друштво које је регистровано у Републици, приправника са високим образовањем.

Процена за кретање у оквиру привредног друштва врши се на основу оцене испуњености следећих услова:

1) да је упућено лице запослено, односно радно ангажовано код страног послодавца најмање једну годину, односно најмање три месеца у случају приправника и пријављено на обавезно социјално осигурање код страног послодавца;

2) постојање акта о упућивању на привремени рад у Републику на послове руководиоца или специјалисте, којим се утврђује начин остваривања права и обавеза из рада, а који обавезно садржи услове рада, односно стручног оспособљавања и усавршавања, начин обезбеђивања и висину зараде, накнаде зараде, радно време, начин остваривања права на годишњи одмор, услове безбедности и здравља на раду, период рада, односно период стручног оспособљавања и усавршавања у Републици, као и начин обезбеђивања смештаја, исхране и превоза за долазак и одлазак са рада за време трајања упућивања на привремени рад у Републици;

3) да ће странац по истеку привременог упућивања бити враћен на рад код страног послодавца који га је привремено упутио у Републику.

Упућено лице не може остваривати мања права од права прописаних законом којима се уређује рад у Републици у погледу обавезног садржаја утврђеног начина остваривања права и обавеза из става 5. тачка 2) овог члана.

Послодавац је у обавези да обезбеди остваривање права и обавеза утврђена актом из става 5. тачка 2) овог члана.

Процена из става 1. овог члана врши се на период до три године.

Процена кретање у оквиру привредног друштва може се продужити најдуже до три године.”

Члан 15.

Изнад члана 22. и 22а додају се наслови, а чл. 22, 22а и наслов изнад члана и члан 23. мењају се и гласе:

„г) Процена за независног професионалца

Члан 22.

Процена за независног професионалца врши се на основу оцене испуњености следећих услова:

1) постојање уговора о пружању уговорених услуга са послодавцем или крајњим корисником услуга који обавезно садржи рок за обављање посла;

2) радно искуство у одређеној области која је предмет уговора о пружању услуга у трајању од најмање три године;

3) поседовање стручне квалификације у случајевима кад је то потребно ради обављања услуга у складу са прописима којима је уређено пружање услуга у Републици;

4) постојање регистрације независног професионалца.

д) Процена за оспособљавање и усавршавање

Члан 22а

Процена за оспособљавање и усавршавање врши се ради обављања обуке, приправничког стажа, стручне праксе, радне праксе, стручног оспособљавања, односно усавршавања.

Процена за оспособљавање и усавршавање врши се на основу оцене испуњености следећих услова:

1) постојање уговора са послодавцем о обављању обуке, приправничког стажа, стручне праксе, радне праксе, стручног оспособљавања, односно усавршавања, који садржи место и рок трајања;

2) испуњавање других услова у складу са посебним законом.

ђ) Процена за самозапошљавање

Члан 23.

Процена за самозапошљавање врши се на основу оцене испуњености услова у погледу одговарајућих квалификација странца за обављање конкретне делатности, односно у погледу структуре лица која планира да запосли, односно радно ангажује.

Странац који добије јединствену дозволу са самозапошљавање у обавези је да започне обављање послова за које је јединствена дозвола издата у року од 90 дана од дана добијања те дозволе.”

Члан 16.

У члану 24. став 1. речи: „дозволе за рад” замењују се речима: „јединствене дозволе”.

Став 2. мења се и гласи:

„Квота се утврђује на предлог министарства надлежног за послове запошљавања уз претходно мишљење социјално-економског савета основаног за територију Републике и организације надлежне за послове запошљавања, у односу на одређене делатности, односно уз претходно мишљење министарства надлежног за унутрашње послове, у односу на одређене државе.”

У ставу 3. после речи: „послодавца који” додаје се реч: „привремено”, а тачка 1) брише се.

У тачки 2) реч: „радну” замењује се речју: „јединствену”.

Члан 17.

Чл. 25–30. бришу се.

Члан 18.

У члану 31. став 1. тачка 1) мења се и гласи:

„1) издатим сагласностима;”

Члан 19.

Члан 34–36. мењају се и гласе:

„Члан 34.

Новчаном казном од 800.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице – послодавац, ако:

- 1) запосли странца који остварује право на рад супротно одредбама овог закона (члан 3.);
- 2) запосли странца супротно одредбама овог закона (члан 9. став 1. и став 4);
- 3) не чува доказе о испуњавању услова за запошљавање, односно привремено запошљавање странца (члан 9. став 6);
- 4) не изврши обавезе утврђене чланом 15. овог закона;
- 5) привремено запосли странца супротно уговору о пословно-техничкој сарадњи (члан 19. став 1. тачка 1);
- 6) не обезбеди остваривање права и обавеза из рада у складу са актом о упућивању (члан 19. став 3. и члан 21. став 7.).

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара за прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице – послодавац који има својство предузетника.

Новчаном казном од 20.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице код послодавца.

Послодавцу из ст. 1. и 2. овог члана може се, за прекршај из става 1. тач. 1), 2), 4), 5) и 6) овог члана, изрећи заштитна мера забрана вршења одређене делатности у трајању од шест месеци до једне године.

Члан 35.

Новчаном казном од 15.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај странац, ако се запосли супротно одредбама овог закона.

Члан 36.

Новчаном казном од 500.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице – организација надлежна за послове запошљавања, ако:

- 1) изврши процену супротно одредбама овог закона;
- 2) изда сагласност супротно одредбама овог закона.

Новчаном казном од 20.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу – организацији надлежној за послове запошљавања.”

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 20.**

Поступци започети пре ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама прописа по којима су започети.

Члан 21.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. фебруара 2024. године, осим одредаба члана 1. ст. 1– 3, члана 3, члана 4. – у делу којим се мења члан 9. ст. 2–5, члана 12. – у делу којим се мења члан 19. став 1. тачка 3) и ст. 2. и 3, члана 14. – у делу којим се мења члан 21. став 5. тачка 2) и ст. 6. и 7. и члана 19. – у делу којим се мења члан 34. став 1. тачка 6) које се примењују од дана ступања на снагу овог закона.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 5. Устава Републике Србије, према коме Република Србија, поред осталог, уређује и обезбеђује положај странаца и страних правних лица, као и тачка 8. истог члана, према коме Република Србија уређује и обезбеђује систем у области запошљавања, као и радних односа, заштите на раду, социјалног осигурања и других облика социјалне сигурности.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Доношење Закона о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца предлаже се у циљу даљег поједностављења поступка којим се странцу омогућава рад у Републици Србији, односно уводи се јединствена дозвола за боравак и рад, као јединствени акт. Такође, изменама и допунама овог закона врши се унапређење одредаба поменутог закона које уређује питање упућивања странаца, односно издавања јединствене дозволе за упућена лица и јединствене дозволе за кретање у оквиру привредног друштва. У Експозеу председника Владе од 25. октобра 2022. године наставак дигитализације формулисан је као један од пет стратешких приоритета Републике Србије. Имајући у виду наведено, предвиђена је и потпуна дигитализација поступка издавања јединствене дозволе, што ће допринети даљем развијању повољнијег пословног окружења и привлачења страних инвестиција. С обзиром на убрзане промене на тржишту рада Републике Србије, као и суочавање са недостатком радне снаге, уводи се нови, флексибилнији концепт запошљавања странаца, којим ће се странцима омогућити да на бржи и лакши начин остваре право на привремени боравак и уједно право на рад, уз примену концепта спровођења теста тржишта рада.

Овај предлог закона прати истовремене измене и допуне Закона о странцима, којим се такође врши поједностављење поступка, односно уводи се јединствена дозвола као дозвола за привремени боравак и рад. Наиме, Законом о странцима уређен је начин одобравања визе за дужи боравак по основу запошљавања, привременог боравка, односно сталног настајења, док су Законом о запошљавању странаца уређени услови и поступак издавања дозволе за рад странаца у Републици Србији. Дакле, према важећим прописима, услов за регулисање дозволе за рад страног држављанина у Републици Србији је претходно регулисан боравак.

Надлежност за поступање у овој области је подељена, те је за регулисање боравка странца надлежно Министарство унутрашњих послова, док је за издавање дозволе за рад надлежна Национална служба за запошљавање.

С обзиром на изнето, у циљу даљег усклађивања прописа Републике Србије са прописима Европске Уније, увођењем јединствене дозволе за боравак и рад, паралелно са изградом Предлога закона о изменама о допунама Закона о запошљавању странаца, израђен је и Предлог закона о изменама и допунама Закона о странцима, како би се постигла хоризонтална повезаност ова два прописа. Кроз ова два предлога закона извршено је усклађивање националног законодавства са Директивом 2011/98/ЕУ о јединственом поступку обраде захтева за издавање јединствене дозволе за боравак и рад страним држављанима у Републици Србији. Хармонизација законодавства у области легалних и ирегуларних миграција је једна од активности прописаним Ревидираним Акционим планом за Поглавље 24, Потпоглавље Миграције.

Имајући у виду наведено, а како је у питању нови концепт у области запошљавања странаца, усклађивањем одредби Закона о запошљавању странаца и Закона о странцима, допринеће уједначенијој и ефикаснијој примени прописа у области запошљавања странаца.

Дакле, предложеним законским изменама врши се пре свега поједностављење процедуре, тако што се уводи јединствена дозвола која подразумева дозволу за привремени боравак и рад, коју издаје надлежни орган у складу са прописима којима се уређује улазак, кретање и боравак странаца. Овим изменама предвиђа се да Национална служба за запошљавање, уместо досадашњег система издавања дозволе за рад, врши процену којом се врши оцена испуњености услова за запошљавање, посебне случајеве запошљавања и samozapošljavanje странца, као вид претходног мишљења у поступку издавања јединствене дозволе.

У овом поступку за јединствено управно место одређен је надлежни орган Министарства унутрашњих послова. Национална служба за запошљавање врши процену на основу оцене испуњености услова за радно ангажовање (која може бити позитивна или одбијајућа), док Министарство унутрашњих послова, доноси крајњу одлуку у јединственом поступку.

Имајући у виду наведено, као и да је предвиђена комплетна дигитализација поменутог поступка, предложеним законским решењима доприноси се убрзању процедуре прибављања потребне дозволе.

Такође, досадашња примена оба закона показала је да је поједине категорије странаца потребно изузети од примене услова за запошљавање странаца утврђених важећим законом. С обзиром на изнето, уводе се нове категорије странаца који, на основу свог статуса, имају право на рад без обавезе прибављања јединствене дозволе.

Даље, увођењем сагласности, који ће издавати Национална служба за запошљавање, странцу се омогућава промена основа рада, промена послодавца, као и запошљавање код два или више послодавца током периода важења јединствене дозволе.

Сходно наведеном, предложеним законским решењима уводе се и нови појмови, као што су појам јединствене дозволе, процене, сагласности и упућивања на привремени рад, док је појам упућеног лица прецизније дефинисан. Такође, унапређене су одредбе које се односе на упућена лица, којим се детаљније уређују њихова права из рада, док су привремено запослени на територији Републике Србије.

Такође, прецизирана је и одредба која се односи на спровођење теста тржишта рада, које ће се сада подносити електронским путем на јединственом веб порталу (у даљем тексту: Јединствени портал) у оквиру услуге намењене за издавање јединствене дозволе и који ће бити саставни део захтева за издавање јединствене дозволе за запошљавање странца, чиме се врши додатно поједностављење поступка и доприноси већој ефикасности поступка издавања ове врсте дозволе.

Имајући у виду и да је поступак дигитализације један од стратешког интереса Владе, паралелним изменама и допунама Закона о странцима предвиђено је подношење захтева електронским путем. Комплетна дигитализација поступка допринеће убрзању процедуре издавања јединствене дозволе, а самим тим процедура ће бити ефикаснија. Сходно наведеном, дигитализацијом поступка биће омогућено и подношење захтева из иностранства, као и комплетно преузимање релевантних података службеним путем. Наведено подразумева да ће Национална служба за запошљавање на основу директне размене службених података вршити оцену испуњености услова за запошљавање странца.

С обзиром на све напред изнето, наведене измене ће допринети бољем позиционирању Републике Србије, у смислу увећаног обима инвестиција у

Републику Србију, посебно када је у питању ангажовање стручњака са недостајућим знањима и вештинама који обављају послове од интереса за Републику Србију.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона дефинисани су нови појмови у складу са новим концептом, и то: јединствена дозвола, процена и сагласност. Такође, пракса је показала да је потребно одређене појмове додатно прецизирати ради лакше примене прописа, тако да је прецизиран појам послодавца, упућеног лица, а додатно је дефинисан и појам упућивања на привремени рад. Јединствена дозвола дефинисана је као дозвола за привремени боравак и рад коју издаје надлежни орган у складу са прописима којима се уређује улазак, кретање и боравак странаца, под појмом процене подразумева се оцена испуњености услова за запошљавање, посебне случајеве запошљавања и самозапошљавање странца, коју врши Национална служба за запошљавање. Сагласност је дефинисана као акт који издаје Национална служба за запошљавање, а који странцу омогућава промену основа рада, промену послодавца, запошљавање код два или више послодаваца током периода важења јединствене дозволе.

Чланом 2. Предлога закона врши се измена постојећег члана 3, тако што се одређеној категорији странаца са регулисаним боравком у Републици Србији омогућава право на рад без обавезе прибављања јединствене дозволе. Наиме, поред већ постојећих изузетака, напуштањем досадашњег концепта издавања дозволе за рад као посебног акта, додатно су прецизиране ситуације у којима странац на основу свог статуса у Републици Србији има право на рад без обавезе прибављања јединствене дозволе.

Чланом 3. Предлога закона извршено је термилошко прецизирање постојећег члана 4. закона.

Чланом 4. Предлога закона мењају се постојећи чл. 9. – 11. У том смислу извршено је термилошко усклађивање сагласно новом концепту, у складу са којим се више не издаје дозвола за рад, као посебни акт. Такође, прецизирано је да странац може закључити уговор о раду на неодређено и на одређено време, а прописани су и основи за престанак важења таквог уговора (престанак важења јединствене дозволе и други случајеви у складу са законом којим се уређује рад). Такође, јасно је наглашено да послодавац не сме запошљавати нити користити рад странца који незаконито борави у Републици Србији.

Даље, изменом члана 10. важећег закона, такође је извршено термилошко усклађивање сагласно новом концепту закона, односно вршење процене од стране Националне службе за запошљавање у оквиру поступка издавања јединствене дозволе. Прецизирано је и да се сви потребни докази неопходни за оцену испуњености услова подносе електронским путем, преко Јединственог портала, као и да се процена врши оценом „испуњава”, односно „не испуњава”, као и да се процена доставља надлежном органу Министарства унутрашњих послова у року од 10 дана од дана пријема уредног захтева. Такође, прецизирано је да се одредбе овог закона које се односе на оцену испуњености услова за запошљавање, посебне случајеве запошљавања и самозапошљавање странца сходно примењују и на поступак одобравања визе за дужи боравак по основу запошљавања.

Затим, изменом постојећег члана 11. уводи се појам и поступак давања сагласности која се издаје у случајевима када странац, односно послодавац у име странца, или овлашћено лице може поднети захтев електронским путем за промену основа рада, промену послодавца или за запошљавање код два или

више послодавца. Увођењем наведене сагласности, омогућава се странцу, да за време важења јединствене дозволе, може променити основ рада, послодавца или радити код више послодаваца, без измене саме јединствене дозволе, чиме се знатно доприноси смањењу административног оптерећења. Такође, прецизирано је и да Влада посебним актом може у зависности од стања на тржишту рада изузети одређене категорије странаца са дефицитарним занимањима, одређена занимања, профиле од прибављања сагласности.

Чланом 5. Предлога закона бришу се чл. 12–14, с обзиром да је категорија странца на које се тренутно примењује систем издавања личне радне дозволе, препозната као категорија странаца, који имају право на рад без обавезе прибављања јединствене дозволе.

Чланом 6. Предлога закона, којим се мења члан 15. важећег закона, врши се даље термилошко усклађивање. Истовремено, а имајући у виду начело једнаког третмана на коме се заснива Закон о запошљавању странаца, брисана је одредба којом се забрањује послодавцу да упути странца на рад код другог послодавца. Наиме, како у складу са важећим прописима послодавац може домаћег држављанина да упути на рад код другог послодавца, то се примењујући начело једнаког третмана, исто има применити и на странца, у складу са законом.

Чланом 7. Предлога закона сходно новом концепту, извршено је брисање члана 15а.

Чланом 8. Предлога закона, у складу са новим концептом, прецизирани су услови за вршење процене за запошљавање.

Чланом 9. Предлога закона додаје се члан 16а, којим је прецизирано да се спровођење теста тржишта рада, односно међурегионално посредовање у запошљавању, сходно предложеном решењу, подноси електронским путем у оквиру услуге намењене за издавање јединствене дозволе, те да је саставни део захтева за издавање јединствене дозволе за запошљавање. Такође, прецизирано је и да Влада посебним актом може у зависности од стања на тржишту рада изузети одређене категорије странаца са дефицитарним занимањима, одређена занимања, профиле од спровођења теста тржишта рада.

Чланом 10. Предлога закона термилошки се прецизирају и усклађују појмови у складу са предложеним изменама и допунама.

Чланом 11. Предлога закона брише се важећи члан 18. којим се таксативно наводе радне дозволе за посебне случајеве запошљавања, а имајући у виду да се напушта досадашњи концепт издавања радних дозвола.

Чланом 12. Предлога закона мења се члан 19. тако што се прецизира вршење процене за упућена лица. Прецизирано је да акт о упућивању на привремени рад у Републику Србију између послодавца и страног послодавца, мора садржати одредбе којима се утврђује начин остваривања права и обавеза из рада за време трајања привременог упућивања (услови рада, односно стручног оспособљавања, начин обезбеђивања и висину зараде, радно време и др.). Истовремено, имајући у виду специфичан карактер упућивања, односно да је у питању упућивање на привремени рад, када странац остаје у осигурању код иностраног послодавца, прецизирано је и да странац мора бити пријављен на обавезно социјално осигурање код иностраног послодавца, као и да по истеку привременог упућивања мора бити враћен код свог послодавца. Додатно се прописује и да упућено лице не може остваривати мања права од права прописаних законом којима се уређује рад у Републици Србији у погледу обавезног садржаја утврђеног начина остваривања права и обавеза из акта о упућивању, као и да је послодавац у обавези да обезбеди остваривање тих права. Такође, прецизирано је да се странац може упутити на рад и на стручно оспособљавање и усавршавање.

Чланом 13. Предлога закона, с обзиром на нови концепт закона, брише се постојећи члан 20.

Чланом 14. Предлога закона мења се члан 21. тако што се прецизира вршење процене за кретање у оквиру привредног друштва. У циљу лакше примене прописа у пракси, овим чланом је прецизиран појам руководиоца и специјалисте, а код приправника, прецизирано је и да се односи на приправника са високим образовањем. Даље, прецизирани су и услови за вршење процене, а који поред осталог подразумевају и постојање одговарајућег акта о упућивању, којим се утврђује минимум остваривања права и обавеза из рада, по истом принципу као и код услова прописаних за упућено лице, укључујући и јасно прописану обавезу послодавца да обезбеди остваривање тих права. Имајући у виду наведено, и код кретања у оквиру привредног друштва, као једне врсте упућивања на привремени рад када странац остаје у осигурању код иностраног послодавца, и овде је прецизирано да странац мора бити пријављен на обавезно социјално осигурање код иностраног послодавца, као и да по истеку привременог упућивања мора бити враћен код тог послодавца.

Чланом 15. Предлога закона мењају се чл. 22–23. тако што се врши термилошко усклађивање, односно прецизира вршење процене за независног професионалца, за оспособљавање и усавршавање и за samozapoшљавање странца. Код вршења процене за samozapoшљавање странца, додатно је унапређен поступак, тако што су поједностављени услови за samozapoшљавање странца.

У члану 16. Предлога закона врши са усклађивање са новом терминологијом, а додатно је прецизирана одредба тако што се прописује да се у случају поремећаја на тржишту рада могу увести квоте како у односу на одређене делатности, тако и у односу на одређене државе.

Чланом 17. Предлога закона бришу се постојећи чл. 25–30. с обзиром да се напушта концепт издавања дозволе за рад, те да јединствени акт у поступку одлучивања о захтеву за привремени боравак и рад, доноси надлежни орган Министарства унутрашњих послова. Сходно томе, брисане су одредбе којима се уређује садашњи поступак издавања и продужења дозволе за рад, поништај и престанак важења дозволе за рад.

Чланом 18. Предлога закона усклађује се са новим концептом, тако да ће уместо досадашње евиденције о издатим дозволама за рад, Национална служба за запошљавање водити евиденцију о издатим сагласностима.

Чланом 19. Предлога закона мењају се чл. 34–36. тако што се, сходно предложеним решењима, прецизирају казнене одредбе.

Чл. 20. и 21. Предлога закона, прописује се да ће се поступци започети пре ступања на снагу овог закона окончати по одредбама прописа по којима су започети. Такође, прописује се ступање на снагу и примена закона. Одложена примена појединих одредаба закона неопходна је због потребне успостављања материјално-техничких услова за њихову примену, односно успостављања услова за размену релевантних података између надлежних органа у поступку издавања, односно продужења јединствене дозволе, а у складу са решењима прописаним овим законом и паралелним изменама и допунама Закона о странцима.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије за 2023. годину, као ни за наредне две фискалне године.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ЗАПОШЉАВАЊУ СТРАНАЦА КОЈЕ СЕ
МЕЊАЈУ И ДОПУЊУЈУ

Основни појмови

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) странац је свако лице које нема држављанство Републике Србије;
- 2) запошљавање странца је закључивање уговора о раду или другог уговора којим странац без заснивања радног односа остварује права по основу рада у складу са законом;
- 3) samozapošljavanje stranca је запошљавање странца у привредном субјекту или другом облику делатности, у складу са законом, у коме је тај странац једини или контролни члан, у складу са законом;
- 4) држављанин ЕУ је држављанин државе чланице Европске уније, Европског економског простора или Швајцарске Конфедерације који своје право доказује држављанством државе чланице Европске уније, Европског економског простора, односно Швајцарске Конфедерације;
- 5) ~~послодавац је домаће или странско правно или физичко лице регистровано за обављање делатности у Републици, као и огранак и представништво страног послодавца регистровано за обављање делатности у Републици~~ ПОСЛОДАВАЦ ЈЕ ПРАВНО ИЛИ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ РЕГИСТРОВАНО ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ У РЕПУБЛИЦИ, КАО И ОГРАНАК И ПРЕДСТАВНИШТВО СТРАНОГ ПОСЛОДАВЦА РЕГИСТРОВАНО ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ У РЕПУБЛИЦИ, КОД КОГА ЈЕ СТРАНАЦ ЗАПОСЛЕН, РАДНО АНГАЖОВАН, ОДНОСНО УПУЋЕН НА ПРИВРЕМЕНИ РАД У РЕПУБЛИКУ;
- 6) страни послодавац је странско правно или физичко лице регистровано у иностранству за обављање делатности;
- 7) ~~упућено лице је странац који је запослен код страног послодавца код кога остварује права из рада, а који привремено на територији Републике обавља послове, односно врши услуге из делатности страног послодавца, у складу са законом, односно потврђеним међународним уговором~~
- 7) УПУЋЕНО ЛИЦЕ ЈЕ СТРАНАЦ КОЈИ ЈЕ ЗАПОСЛЕН КОД СТРАНОГ ПОСЛОДАВЦА КОД КОГА ОСТВАРУЈЕ ПРАВА ИЗ РАДА И КОЈИ ГА УПУЋУЈЕ НА РАД КОД ПОСЛОДАВЦА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ У ОГРАНИЧЕНОМ ВРЕМЕНСКОМ ТРАЈАЊУ, НАКОН ЧЕГА СЕ ВРАЋА НА РАД КОД СТРАНОГ ПОСЛОДАВЦА, У СΚΛΑДУ СΑ ΖΑΚΟΝΟМ, ОДНОСНО ПОТВРЂЕНИМ МЕЂУНАРОДНИМ УГОВОРОМ;
- 7А) УПУЋИВАЊЕ НА ПРИВРЕМЕНИ РАД У РЕПУБЛИКУ ПОДРАЗУМЕВА УПУЋИВАЊЕ НА РАД У РЕПУБЛИЦИ И УПУЋИВАЊЕ НА СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ ЗА ПОТРЕБЕ СТРАНОГ ПОСЛОДАВЦА;
- 8) избеглица је странац коме је признато право на уточиште у складу са прописима о азилу, осим лица са територије бивше СФРЈ којима је статус избеглице признат у складу са прописима о избеглицама, на која се овај закон не примењује;
- 9) лице из посебне категорије странаца је лице које тражи азил, лице коме је одобрена привремена заштита, жртва трговине људима, односно лице коме је одобрена супсидијарна заштита, у складу са законом;

10) независни професионалац је самозапослено физичко лице, односно предузетник регистрован за обављање делатности у иностранству који на основу непосредно закљученог уговора са домаћим послодавцем, односно крајњим корисником услуга, обавља послове на територији Републике;

11) студент је странац коме је одобрен привремени боравак због студирања и који је уписан на акредитоване студијске програме у складу са законом;

12) сезонски послови су послови који имају сезонски карактер у области пољопривреде, шумарства, грађевинарства или других делатности, а које карактерише привремено значајно повећање обима посла у периоду не дужем од шест месеци у току 12 месеци

13) ЈЕДИНСТВЕНА ДОЗВОЛА ЈЕ ДОЗВОЛА ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК И РАД СТРАНАЦА У РЕПУБЛИЦИ;

14) ПРОЦЕНА ПРЕДСТАВЉА ОЦЕНУ ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ СТРАНЦА, ПОСЕБНЕ СЛУЧАЈЕВЕ ЗАПОШЉАВАЊА СТРАНЦА И САМОЗАПОШЉАВАЊЕ СТРАНЦА, КОЈУ ВРШИ ОРГАНИЗАЦИЈА НАДЛЕЖНА ЗА ПОСЛОВЕ ЗАПОШЉАВАЊА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

15) САГЛАСНОСТ ЈЕ АКТ КОЈИ ОМОГУЋАВА СТРАНЦУ ПРОМЕНУ ОСНОВА РАДА, ПРОМЕНУ ПОСЛОДАВЦА, ЗАПОШЉАВАЊЕ КОД ДВА ИЛИ ВИШЕ ПОСЛОДАВАЦА ТОКОМ ПЕРИОДА ВАЖЕЊА ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ, А КОЈИ ИЗДАЈЕ ОРГАНИЗАЦИЈА НАДЛЕЖНА ЗА ПОСЛОВЕ ЗАПОШЉАВАЊА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

Примена закона

Члан 3.

~~Странац се запошљава у Републици ако су испуњени услови утврђени законом, односно потврђеним међународним уговором.~~

~~Услови за запошљавање странца утврђени овим законом не примењују се на запошљавање странца који:~~

~~1) има право на привилегије и имунитете у складу са потврђеним међународним уговорима;~~

~~1а) је члан породице члана дипломатско-конзуларног представништва државе са којом Република има закључен билатерални споразум којим се лицу омогућава обављање плаћене делатности у Републици;~~

~~2) у Републици, без заснивања радног односа, борави ради обављања послова на основу одговарајућих уговора или споразума са међународним организацијама, између надлежних институција Републике и других држава или у оквиру међународних пројеката о стручно-техничкој сарадњи, образовању или истраживању;~~

~~3) је представник иностраног медија уписан у евиденцију представника иностраних медија, који се води у министарству надлежном за послове јавног информисања у Републици;~~

~~4) у Републици борави ради обављања верских послова и верске службе или организује, односно спроводи добротворне акције у оквиру регистрованих цркава и верских заједница у Републици, у складу са законом;~~

~~5) је волонтер, у складу са законом којим се уређује област волонтирања;~~

~~6) на основу уговора закључених између органа надлежних за послове одбране или унутрашње послове обавља послове од интереса за Републику или за потребе одбране или безбедности земље или се усавршава у овим областима;~~

~~7) је члан посаде брода, односно ваздухоплова, или обавља послове у друмском или железничком саобраћају и запослен је код страног послодавца;~~

~~8) је члан спасилачке јединице која пружа помоћ приликом отклањања последица несрећних случајева и природних катастрофа, као и случајева хуманитарне помоћи;~~

~~9) је члан ауторске или глумачке екипе који на територији Републике производи аудиовизуелно дело, у складу са законом.~~

~~Услови за запошљавање странца утврђени овим законом не примењују се и на странца чији боравак у Републици не траје дуже од 90 дана у року од шест месеци од дана првог уласка у Републику, и то на странца који:~~

~~1) је власник, оснивач, заступник или члан органа правног лица регистрован у Републици, у складу са законом, ако није у радном односу у том правном лицу;~~

~~2) у Републици борави ради успостављања пословних контаката или присуствовања пословним састанцима и који, без остваривања прихода у Републици, обавља друге пословне активности које се односе на припрему страног послодавца да успостави присуство и отпочне са радом у Републици;~~

~~3) је предавач или истраживач који учествује у организованим професионалним скуповима или истраживачким пројектима или обавља рад у циљу представљања или спровођења различитих научних и техничких достигнућа, као и његово пратеће особље;~~

~~4) обавља привремене образовне, спортске, уметничке, културне и друге сличне активности или у Републици борави на научном, уметничком, културном или споретском догађају, у организацији овлашћених организација, државних органа или органа аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе, као и пратеће организацијско и техничко особље;~~

~~5) је упућено лице које у Републици изводи радове на основу уговора о набавци робе, набавци или закупу машина или опреме и њене испоруке, инсталирања, монтаже, оправке или обучавања за рад на тим машинама или опреми;~~

~~6) самостално или за потребе страног послодавца у Републици борави ради обављања послова опремања и излагања опреме и експоната на трговинским и другим сајмовима и изложбама.~~

~~ПРАВО НА РАД У РЕПУБЛИЦИ, БЕЗ ИЗДАТЕ ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ, ОСТВАРУЈЕ СТРАНАЦ КОМЕ ЈЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, ОДОБРЕН ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК ПО ОСНОВУ:~~

~~1) СПАЈАЊА ПОРОДИЦЕ СА ЧЛАНОМ УЖЕ ПОРОДИЦЕ ДРЖАВЉАНИНА РЕПУБЛИКЕ, ОДНОСНО СТРАНЦЕМ КОМЕ ЈЕ ОДОБРЕНО СТАЛНО НАСТАЊЕЊЕ;~~

~~2) ВЛАСНИШТВА НАД НЕПОКРЕТНОШЋУ;~~

~~3) ХУМАНИТАРНОГ БОРАВКА;~~

~~4) СТУДИРАЊА И МЕЂУНАРОДНЕ РАЗМЕНЕ СТУДЕНАТА, У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ;~~

~~5) НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА;~~

~~6) СТАТУСА ПРЕТПОСТАВЉЕНЕ ЖРТВЕ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА И ЖРТВЕ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА;~~

~~7) САМОСТАЛНОГ БОРАВКА;~~

~~8) ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА АКРЕДИТОВАНОГ СТРАНОГ НОВИНАРА И КОЈИ ЈЕ КАО ПРЕДСТАВНИК ИНОСТРАНОГ МЕДИЈА УПИСАН~~

У ЕВИДЕНЦИЈУ ПРЕДСТАВНИКА ИНОСТРАНИХ МЕДИЈА, КОЈИ СЕ ВОДИ У МИНИСТАРСТВУ НАДЛЕЖНОМ ЗА ПОСЛОВЕ ЈАВНОГ ИНФОРМИСАЊА У РЕПУБЛИЦИ;

9) ВОЛОНТИРАЊА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ОБЛАСТ ВОЛОНТИРАЊА;

10) ВЕРСКЕ СЛУЖБЕ РАДИ ОБАВЉАЊА ВЕРСКИХ ПОСЛОВА И ВЕРСКЕ СЛУЖБЕ ИЛИ ОРГАНИЗОВАЊА, ОДНОСНО СПРОВОЂЕЊА ДОБРОТВОРНИХ АКЦИЈА У ОКВИРУ РЕГИСТРОВАНИХ ЦРКАВА И ВЕРСКИХ ЗАЈЕДНИЦА У РЕПУБЛИЦИ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ;

11) РАДИ ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА У РЕПУБЛИЦИ, БЕЗ ЗАСНИВАЊА РАДНОГ ОДНОСА, НА ОСНОВУ ОДГОВАРАЈУЋИХ УГОВОРА ИЛИ СПОРАЗУМА СА МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, ИЗМЕЂУ НАДЛЕЖНИХ ИНСТИТУЦИЈА РЕПУБЛИКЕ И ДРУГИХ ДРЖАВА ИЛИ У ОКВИРУ МЕЂУНАРОДНИХ ПРОЈЕКТА О СТРУЧНО-ТЕХНИЧКОЈ САРАДЊИ, ОБРАЗОВАЊУ ИЛИ ИСТРАЖИВАЊУ;

12) АНГАЖОВАЊА КАО ЧЛАНА АУТОРСКЕ ИЛИ ГЛУМАЧКЕ ЕКИПЕ КОЈИ НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ ПРОИЗВОДИ АУДИОВИЗУЕЛНО ДЕЛО, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ;

13) АКТА ВЛАДЕ КОЈИМ СЕ УТВРЂУЈУ КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ КАТЕГОРИЈА СТРАНАЦА, КАТЕГОРИЈЕ СТРАНАЦА, НАЧИН И БЛИЖИ УСЛОВИ ОДОБРАВАЊА ПРИВРЕМЕНОГ БОРАВКА СТРАНЦИМА ДОНЕТИМ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ УСЛОВИ ЗА УЛАЗАК, КРЕТАЊЕ, БОРАВАК И ВРАЋАЊЕ СТРАНАЦА.

СТРАНАЦ КОЈИ ЈЕ ЧЛАН УЖЕ ПОРОДИЦЕ СТРАНЦА КОМЕ ЈЕ ИЗДАТА ЈЕДИНСТВЕНА ДОЗВОЛА, ОДОБРЕН ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК, ОДНОСНО ОДОБРЕН АЗИЛ У РЕПУБЛИЦИ, ОСТВАРУЈЕ ПРАВО НА РАД ОД ДАНА ОДОБРЕЊА ПРВОГ ПРИВРЕМЕНОГ БОРАВКА ПО ОСНОВУ СПАЈАЊА ПОРОДИЦЕ СА СТРАНЦЕМ КОМЕ ЈЕ ИЗДАТА ЈЕДИНСТВЕНА ДОЗВОЛА, ОДНОСНО СТРАНЦЕМ СА ПРАВОМ НА РАД, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, БЕЗ ИЗДАТЕ ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ, У ПЕРИОДУ ВАЖЕЊА ОДОБРЕНОГ ПРИВРЕМЕНОГ БОРАВКА.

ПРАВО НА РАД У РЕПУБЛИЦИ, БЕЗ ИЗДАТЕ ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ ОСТВАРУЈЕ И СТРАНАЦ:

1) КОМЕ ЈЕ ОДОБРЕНО СТАЛНО НАСТАЊЕЊЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ;

2) КОМЕ ЈЕ ОДОБРЕН АЗИЛ ИЛИ ПРИВРЕМЕНА ЗАШТИТА;

3) КОЈИ ЈЕ ТРАЖИЛАЦ АЗИЛА, И КОМ У ПЕРИОДУ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ НАКОН ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА ЗА АЗИЛ ОДЛУКА ПО ТОМ ЗАХТЕВУ НИЈЕ ДОНЕТА БЕЗ ЊЕГОВЕ КРИВИЦЕ;

4) КОЈИ ИМА ПРАВО НА ПРИВИЛЕГИЈЕ И ИМУНИТЕТЕ У СКЛАДУ СА ПОТВРЂЕНИМ МЕЂУНАРОДНИМ УГОВОРИМА;

5) КОЈИ ЈЕ ЧЛАН ПОРОДИЦЕ ЧЛАНА ДИПЛОМАТСКО КОНЗУЛАРНОГ ПРЕДСТАВНИШТВА СА КОЈОМ РЕПУБЛИКА ИМА ЗАКЉУЧЕН БИЛАТЕРАЛНИ СПОРАЗУМ КОЈИМ СЕ ЛИЦУ ОМОГУЋАВА ОБАВЉАЊЕ ПЛАЋЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ У РЕПУБЛИЦИ;

6) КОЈИ ЈЕ ЧЛАН ПОСАДЕ СТРАНОГ БРОДА, ОДНОСНО ВАЗДУХОПЛОВА, ИЛИ ОБАВЉА ПОСЛОВЕ У ДРУМСКОМ ИЛИ

ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ И ЗАПОСЛЕН ЈЕ КОД СТРАНОГ ПОСЛОДАВЦА;

7) КОЈИ ЈЕ ЧЛАН СПАСИЛАЧКЕ ЈЕДИНИЦЕ КОЈА ПРУЖА ПОМОЋ ПРИЛИКОМ ОТКЛАЊАЊА ПОСЛЕДИЦА НЕСРЕЋНИХ СЛУЧАЈЕВА И ПРИРОДНИХ КАТАСТРОФА, КАО И СЛУЧАЈЕВА ХУМАНИТАРНЕ ПОМОЋИ;

8) КОЈИ НА ОСНОВУ УГОВОРА ЗАКЉУЧЕНИХ ИЗМЕЂУ ОРГАНА НАДЛЕЖНИХ ЗА ПОСЛОВЕ ОДБРАНЕ ИЛИ УНУТРАШЊЕ ПОСЛОВЕ ОБАВЉА ПОСЛОВЕ ОД ИНТЕРЕСА ЗА РЕПУБЛИКУ ИЛИ ЗА ПОТРЕБЕ ОДБРАНЕ ИЛИ БЕЗБЕДНОСТИ ЗЕМЉЕ ИЛИ СЕ УСАВРШАВА У ОВИМ ОБЛАСТИМА.

СТРАНАЦ ИЗ СТАВА 3. ТАЧ. 1) И 2) ОВОГ ЧЛАНА ОСТВАРУЈЕ ПРАВО НА РАД У ПЕРИОДУ ВАЖЕЊА ДОКУМЕНТА КОЈИ МУ СЕ ИЗДАЈЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

СТРАНАЦ ИЗ СТАВА 3. ТАЧКА 3) ОВОГ ЧЛАНА ОСТВАРУЈЕ ПРАВО НА РАД У ПЕРИОДУ ТРАЈАЊА СТАТУСА ТРАЖИОЦА АЗИЛА.

СТРАНАЦ ИЗ СТАВА 2. И СТАВА 3. ТАЧ. 2) И 3) ОВОГ ЧЛАНА, ОДНОСНО ПОСЛОДАВАЦ ДУЖАН ЈЕ ДА ПРИБАВИ ДОКАЗЕ О ИСПУЊЕНОСТИ ПРОПИСАНИХ УСЛОВА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ОД НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА.

СТРАНАЦ ЧИЈИ БОРАВАК У РЕПУБЛИЦИ НЕ ТРАЈЕ ДУЖЕ ОД 90 ДАНА У ПЕРИОДУ ОД 180 ДАНА РАЧУНАЈУЋИ ОД ДАНА ПРВОГ УЛАСКА, ОДНОСНО ДУЖЕ ОД ПРОПИСАНОГ ПЕРИОДА БОРАВКА У СКЛАДУ МЕЂУНАРОДНИМ УГОВОРОМ, ОСТВАРУЈЕ ПРАВО НА РАД У РЕПУБЛИЦИ У НАВЕДЕНОМ ПЕРИОДУ БЕЗ ИЗДАТЕ ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ, И ТО СТРАНАЦ КОЈИ:

1) ЈЕ ВЛАСНИК, ОСНИВАЧ, ЗАСТУПНИК ИЛИ ЧЛАН ПРАВНОГ ЛИЦА КОЈИ ЈЕ РЕГИСТРОВАН У РЕПУБЛИЦИ, А КОЈИ НИЈЕ У РАДНОМ ОДНОСУ У ТОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ;

2) БОРАВИ РАДИ УСПОСТАВЉАЊА ПОСЛОВНИХ КОНТАКАТА ИЛИ ПРИСУСТВОВАЊА САСТАНЦИМА И КОЈИ БЕЗ ОСТВАРИВАЊА ПРИХОДА У РЕПУБЛИЦИ ОБАВЉА ДРУГЕ ПОСЛОВНЕ АКТИВНОСТИ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ПРИПРЕМУ СТРАНОГ ПОСЛОДАВЦА ДА УСПОСТАВИ ПРИСУСТВО И ОТПОЧНЕ СА РАДОМ У РЕПУБЛИЦИ;

3) ЈЕ ПРЕДАВАЧ ИЛИ ИСТРАЖИВАЧ КОЈИ УЧЕСТВУЈЕ У ОРГАНИЗОВАНИМ ПРОФЕСИОНАЛНИМ СКУПОВИМА ИЛИ ИСТРАЖИВАЧКИМ ПРОЈЕКТИМА ИЛИ ОБАВЉА РАД У ЦИЉУ ПРЕДСТАВЉАЊА ИЛИ СПРОВОЂЕЊА РАЗЛИЧИТИХ НАУЧНИХ И ТЕХНИЧКИХ ДОСТИГНУЋА, КАО И ЊЕГОВО ПРАТЕЋЕ ОСОБЉЕ;

4) ОБАВЉА ПРИВРЕМЕНЕ ОБРАЗОВНЕ, СПОРТСКЕ, УМЕТНИЧКЕ, КУЛТУРНЕ И ДРУГЕ СЛИЧНЕ АКТИВНОСТИ ИЛИ У РЕПУБЛИЦИ БОРАВИ НА НАУЧНОМ, УМЕТНИЧКОМ, КУЛТУРНОМ ИЛИ СПОРТСКОМ ДОГАЂАЈУ У ОРГАНИЗАЦИЈИ ОВЛАШЋЕНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА, ДРЖАВНИХ ОРГАНА ИЛИ ОРГАНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ И ЈЕДИНЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, КАО И ПРАТЕЋЕ ОРГАНИЗАЦИЈСКО И ТЕХНИЧКО ОСОБЉЕ;

5) ЈЕ УПУЋЕНО ЛИЦЕ КОЈЕ У РЕПУБЛИЦИ ИЗВОДИ РАДОВЕ НА ОСНОВУ УГОВОРА О НАБАВЦИ РОБЕ, НАБАВЦИ ИЛИ ЗАКУПУ МАШИНА ИЛИ ОПРЕМЕ ЊЕНЕ ИСПОРУКЕ, ИНСТАЛИРАЊА, МОНТАЖЕ, ОПРАВКЕ ИЛИ ОБУЧАВАЊА ЗА РАД НА ТИМ МАШИНАМА ИЛИ ОПРЕМИ;

6) САМОСТАЛНО ИЛИ ЗА ПОТРЕБЕ СТРАНОГ ПОСЛОДАВЦА У РЕПУБЛИЦИ БОРАВИ РАДИ ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА ОПРЕМАЊА И ИЗЛАГАЊА ОПРЕМЕ И ЕКСПОНАТА НА ТРГОВИНСКИМ И ДРУГИМ САЈМОВИМА И ИЗЛОЖБАМА.”

Једнак положај

Члан 4.

Странац који се запошљава, ОДНОСНО ПРИВРЕМЕНО ЗАПОШЉАВА у Републици у складу са овим законом, има једнака права и обавезе у погледу рада, запошљавања и самозапошљавања као и држављани Републике, ако су испуњени услови у складу са законом.

Странац се сматра незапосленим у складу са прописима о запошљавању и осигурању за случај незапослености и остварује једнака права као држављани Републике ако су испуњени услови у складу са овим законом.

2. Запошљавање странаца

Члан 9.

~~Запошљавање странаца остварује се под условом да поседује визу за дужи боравак по основу запошљавања, одобрење за привремени боравак или стално настањење и дозволу за рад, ако овим законом није другачије утврђено.~~

~~Докази о испуњавању услова за запошљавање странаца у складу са овим законом обавезно се чувају у пословном простору у коме странац ради.~~

ЗАПОШЉАВАЊЕ СТРАНЦА ОСТВАРУЈЕ СЕ ПОД УСЛОВОМ ДА ПОСЕДУЈЕ ВИЗУ ЗА ДУЖИ БОРАВАК ПО ОСНОВУ ЗАПОШЉАВАЊА, ОДОБРЕЊЕ ЗА ПРИВРЕМЕНИ БОРАВАК ИЛИ СТАЛНО НАСТАЊЕЊЕ И ЈЕДИНСТВЕНУ ДОЗВОЛУ, АКО ОВИМ ЗАКОНОМ НИЈЕ ДРУГАЧИЈЕ УТВРЂЕНО.

ПОСЛОДАВАЦ МОЖЕ СА СТРАНЦЕМ ДА ЗАКЉУЧИ УГОВОР О РАДУ НА НЕОДРЕЂЕНО ИЛИ НА ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ РАД.

ОСНОВ ЗА ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА УГОВОРА О РАДУ НА НЕОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ ЈЕ ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ, КАО И У ДРУГИМ СЛУЧАЈЕВИМА ПРОПИСАНИ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ РАД.

ПОСЛОДАВАЦ НЕ СМЕ ЗАПОШЉАВАТИ НИТИ КОРИСТИТИ РАД СТРАНЦА КОЈИ НЕЗАКОНИТО БОРАВИ У РЕПУБЛИЦИ И КОЈИ НЕ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ, ОДНОСНО ПРИВРЕМЕНО ЗАПОШЉАВАЊЕ.

СТРАНАЦ ЈЕ У ОБАВЕЗИ ДА У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ПРЕСТАНКА ВАЖЕЊА УГОВОРА О РАДУ ИЛИ ДРУГОГ УГОВОРА КОЈИМ СТРАНАЦ БЕЗ ЗАСНИВАЊА РАДНОГ ОДНОСА ОСТВАРУЈЕ ПРАВА ПО ОСНОВУ РАДА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, ЗАКЉУЧИ НОВИ УГОВОР О РАДУ ИЛИ ДРУГИ УГОВОР КОЈИМ СТРАНАЦ БЕЗ ЗАСНИВАЊА РАДНОГ ОДНОСА ОСТВАРУЈЕ ПРАВА ПО ОСНОВУ РАДА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, У СУПРОТНОМ ПРИМЕЊУЈУ СЕ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ УСЛОВИ ЗА УЛАЗАК, КРЕТАЊЕ, БОРАВАК И ВРАЋАЊЕ СТРАНЦА.

ПОСЛОДАВАЦ ЧУВА ДОКАЗЕ О ИСПУЊАВАЊУ УСЛОВА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ, ОДНОСНО ПРИВРЕМЕНО ЗАПОШЉАВАЊЕ СТРАНЦА.

~~Врсте дозвола за рад~~ ПРОЦЕНА

Члан 10.

~~Дозволом за рад, у смислу овог закона, сматра се акт на основу којег странац може да се запошљава или самозапошљава у Републици, у складу са законом.~~

~~Дозвола за рад се може издати као:~~

~~1) лична радна дозвола;~~

~~2) радна дозвола.~~

~~За исти временски период издаје се само једна врста дозволе за рад.~~

ОРГАНИЗАЦИЈА НАДЛЕЖНА ЗА ПОСЛОВЕ ЗАПОШЉАВАЊА У ПОСТУПКУ ИЗДАВАЊА ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ ВРШИ ПРОЦЕНУ ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА, КОЈА ТЕ ПОСЛОВЕ ОБАВЉА КАО ПОВЕРЕНЕ, ЗА:

- 1) ЗАПОШЉАВАЊЕ;
- 2) ПОСЕБНЕ СЛУЧАЈЕВЕ ЗАПОШЉАВАЊА, И ТО:
 - (1) ЗА УПУЋЕНА ЛИЦА,
 - (2) ЗА КРЕТАЊЕ У ОКВИРУ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА,
 - (3) ЗА НЕЗАВИСНОГ ПРОФЕСИОНАЛЦА,
 - (4) ЗА ОСПОСОБЉАВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ;
- 3) САМОЗАПОШЉАВАЊЕ.

ДОКАЗЕ НЕОПХОДНЕ ЗА ПРОЦЕНУ ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ЗА ИЗДАВАЊЕ ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ ПОДНОСИ ЕЛЕКТРОНСКИ, ПУТЕМ ЈЕДИНСТВЕНОГ ВЕБ ПОРТАЛА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ЈЕДИНСТВЕНИ ПОРТАЛ), У ОКВИРУ УСЛУГЕ НАМЕЊЕНЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ СТРАНЦУ, НА НАЧИН И У СКЛАДУ СА УПУТСТВОМ ЗА КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГЕ НАМЕЊЕНЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ СТРАНЦУ.

ПРОЦЕНА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ВРШИ СЕ ОЦЕНОМ „ИСПУЊАВА” ИЛИ „НЕ ИСПУЊАВА” УСЛОВЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ СТРАНЦА, ПОСЕБНЕ СЛУЧАЈЕВЕ ЗАПОШЉАВАЊА СТРАНЦА ИЛИ САМОЗАПОШЉАВАЊЕ СТРАНЦА.

ОЦЕНА „ИСПУЊАВА” САДРЖИ И ВРЕМЕНСКИ ПЕРИОД ЗА КОЈИ СЕ ВРШИ ПРОЦЕНА, У ЗАВИСНОСТИ ОД ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

ОЦЕНА „НЕ ИСПУЊАВА” САДРЖИ ОБРАЗЛОЖЕНЕ РАЗЛОГЕ ЗБОГ ЧЕГА НИСУ ИСПУЊЕНИ УСЛОВИ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ, ПОСЕБНЕ СЛУЧАЈЕВЕ ЗАПОШЉАВАЊА ИЛИ САМОЗАПОШЉАВАЊЕ СТРАНЦА.

ПРОЦЕНУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОРГАНИЗАЦИЈА НАДЛЕЖНА ЗА ПОСЛОВЕ ЗАПОШЉАВАЊА ВРШИ И ДОСТАВЉА НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ УЛАЗАК, КРЕТАЊЕ И БОРАВАК СТРАНАЦА У РОКУ ОД 10 ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА УРЕДНОГ ЗАХТЕВА ЗА ИЗДАВАЊЕ ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ.

ОДРЕДБЕ ОВОГ ЗАКОНА КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ОЦЕНУ ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ, ПОСЕБНЕ СЛУЧАЈЕВЕ ЗАПОШЉАВАЊА И САМОЗАПОШЉАВАЊЕ СТРАНЦА СХОДНО СЕ ПРИМЕЊУЈУ И НА ПОСТУПАК ОДОБРАВАЊА ВИЗЕ ЗА ДУЖИ БОРАВАК ПО ОСНОВУ ЗАПОШЉАВАЊА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

~~Лична радна дозвола~~ САГЛАСНОСТ

Члан 11.

~~Лична радна дозвола је дозвола за рад која странцу у Републици омогућава слободно запошљавање, самозапошљавање и остваривање права за случај незапослености, у складу са законом.~~

СТРАНАЦ РАДИ У РЕПУБЛИЦИ НА ПОСЛОВИМА ЗА КОЈЕ МУ ЈЕ ИЗДАТА ЈЕДИНСТВЕНА ДОЗВОЛА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ, ЗА ПОСЕБНЕ СЛУЧАЈЕВЕ ЗАПОШЉАВАЊА, ОДНОСНО ЗА САМОЗАПОШЉАВАЊЕ.

ЗА ВРЕМЕ ВАЖЕЊА ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ СТРАНАЦ, ОДНОСНО ПОСЛОДАВАЦ У ИМЕ СТРАНЦА ИЛИ ПРАВНО ИЛИ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ ОВЛАШЋЕНО ОД СТРАНЕ СТРАНЦА ИЛИ ПОСЛОДАВЦА, МОЖЕ ПОДНЕТИ ЗАХТЕВ ЗА ПРОМЕНУ ОСНОВА РАДА, ПРОМЕНУ ПОСЛОДАВЦА ИЛИ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ КОД ДВА ИЛИ ВИШЕ ПОСЛОДАВЦА, ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ НА ЈЕДИНСТВЕНОМ ПОРТАЛУ, У ОКВИРУ УСЛУГЕ НАМЕЊЕНЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ СТРАНЦУ, НА НАЧИН И У СКЛАДУ СА УПУТСТВОМ ЗА КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГЕ НАМЕЊЕНЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ СТРАНЦУ.

О ЗАХТЕВУ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ОДЛУЧУЈЕ МЕСНО НАДЛЕЖНА ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА ОРГАНИЗАЦИЈЕ НАДЛЕЖНЕ ЗА ПОСЛОВЕ ЗАПОШЉАВАЊА, ОДРЕЂЕНА СТАТУТОМ, У РОКУ ОД 10 ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА УРЕДНОГ ЗАХТЕВА И САГЛАСНОСТ ДОСТАВЉА ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА, ПРЕКО ЈЕДИНСТВЕНОГ ПОРТАЛА.

О ЖАЛБИ ПРОТИВ АКТА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА КОНАЧНО РЕШЕЊЕ ДОНОСИ МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОСЛОВЕ ЗАПОШЉАВАЊА.

СТРАНАЦ МОЖЕ ПРОМЕНИТИ ОСНОВ РАДА, ПОСЛОДАВЦА ИЛИ СЕ ЗАПОСЛИТИ КОД ДВА ИЛИ ВИШЕ ПОСЛОДАВАЦА, ПО ДОБИЈАЊУ САГЛАСНОСТИ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА.

ВЛАДА АКТОМ МОЖЕ ДА ИЗУЗМЕ ОДРЕЂЕНЕ КАТЕГОРИЈЕ СТРАНАЦА СА ДЕФИЦИТАРНИМ ЗАНИМАЊИМА, ОДРЕЂЕНА ЗАНИМАЊА И ПРОФИЛЕ ОД ПРИБАВЉАЊА САГЛАСНОСТИ, У ЗАВИСНОСТИ ОД СТАЊА НА ТРЖИШТУ РАДА.

Члан 12.

~~Лична радна дозвола се издаје на захтев странца ако:~~

- ~~1) има одобрење за стално настањење;~~
- ~~2) има статус избеглице;~~
- ~~3) припада посебној категорији странца.~~

~~Лична радна дозвола издаје се у случајевима утврђеним међународним уговором који обавезује Републику, у складу са тим уговором.~~

~~Лична радна дозвола издаје се ради спајања породице и на захтев члана уже породице странца из става 1. тач. 1) и 2) овог члана коме је издато одобрење за стално настањење или привремени боравак, као и странца члана уже породице држављанина Републике и странца српског порекла до трећег степена сродства~~

~~у правој линији, уколико лице испуњава услов у погледу минималних година живота за заснивање радног односа у складу са прописима о раду.~~

~~Под члановима уже породице сматрају се супружници у браку или ван брака странца који има личну радну дозволу, малолетна деца рођена у браку или ван брака, малолетна усвојена деца или малолетни пасторци, као и други чланови породице, у складу са законом којим се уређује боравак странаца.~~

~~Члан 13.~~

~~Странцу који има одобрење за стално настањење лична радна дозвола издаје се на период док траје лична карта за странце.~~

~~Избеглици лична радна дозвола издаје се на период док траје лична карта за лице коме је одобрен азил.~~

~~Лицу које тражи азил лична радна дозвола може се издати девет месеци након подношења захтева за азил, ако одлука о том захтеву није донета без његове кривице, за период од шест месеци уз могућност продужења, док траје статус лица које тражи азил.~~

~~Лицу коме је одобрена привремена заштита лична радна дозвола издаје се за време трајања статуса особе са привременом заштитом.~~

~~Жртви трговине људима лична радна дозвола се издаје за време трајања дозволе боравка.~~

~~Лицу коме је одобрена супсидијарна заштита лична радна дозвола издаје се за време трајања статуса особе са супсидијарном заштитом.~~

~~Члану уже породице странца из члана 12. став 3. овог закона радна дозвола издаје се за време трајања дозволе боравка.~~

Радна дозвола

~~Члан 14.~~

~~Радна дозвола је врста дозволе за рад која се издаје као:~~

- ~~1) радна дозвола за запошљавање;~~
- ~~2) радна дозвола за посебне случајеве запошљавања;~~
- ~~3) радна дозвола за самозапошљавање.~~

~~Странац са радном дозволом може у Републици да обавља само послове за које је добио дозволу.~~

~~Члан 15.~~

~~Послодавац на чији захтев је издата радна дозвола:~~

- ~~1) не може да упути странца на рад код другог послодавца;~~
- ~~2) у обавези је да пријави странца на обавезно социјално осигурање, у складу са законом;~~
- ~~3) сноси трошкове издавања радне дозволе и исте не може да пренесе на странца.~~

~~Послодавац који је запослио странца без одговарајућег одобрења за боравак и радне дозволе ВИЗЕ ЗА ДУЖИ БОРАВАК ПО ОСНОВУ ЗАПОШЉАВАЊА, ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ, САГЛАСНОСТИ ИЛИ ПРИВРЕМЕНОГ БОРАВКА КОЈИ СТРАНЦУ ОМОГУЋАВА РАД дужан је да му исплати сва новчана~~

потраживања, у складу са прописима о раду, уз уплату припадајућих пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање.

У случају из става 2. СТАВА 1. овог члана постоји претпоставка да је радни однос трајао најмање три месеца, уколико се не докаже супротно.

Члан 15а

~~Радна дозвола издата на основу визе за дужи боравак по основу запошљавања издаје се најдуже на период важења визе за дужи боравак по основу запошљавања.~~

~~а) Радна дозвола за запошљавање А) ПРОЦЕНА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ~~

Члан 16.

~~Радна дозвола за запошљавање издаје се на захтев послодавца, у складу са стањем на тржишту рада, под условима да послодавац:~~

~~1) пре подношења захтева за радну дозволу за запошљавање није отпуштао запослене услед технолошких, економских или организационих промена на радним местима за које се тражи радна дозвола за запошљавање, у складу са прописима о раду;~~

~~2) десет дана пре подношења захтева за радну дозволу за запошљавање није пронашао држављане Републике, лица која имају слободан приступ тржишту рада или странца са личном радном дозволом, одговарајућих квалификација са евиденције организације надлежне за послове запошљавања;~~

~~2а) изузетно од одредбе става 1. тачка 2) овог члана, када је то у интересу Републике Србије или то налажу међународно прихваћене обавезе, министар надлежан за послове запошљавања може одредити и рок краћи од десет дана;~~

~~3) приложи предлог уговора о раду или другог уговора којим се остварују права по основу рада, у складу са законом.~~

~~Радна дозвола за запошљавање издаје се за запошљавање странца који има визу за дужи боравак по основу запошљавања, одобрење за привремени боравак и испуњава све услове из захтева послодавца који се односе на одговарајућа знања и способности, квалификације, претходно искуство и др.~~

~~Изузетно, када је то у интересу Републике Србије или то налажу међународно прихваћене обавезе, привремена радна дозвола за запошљавање може се издати странцу који испуњава све услове из захтева послодавца који се односе на одговарајућа знања и способности, квалификације, претходно искуство и др., уз претходно прибављену сагласност министра надлежног за унутрашње послове, под условом да је странац поднео захтев за привремени боравак.~~

~~Радна дозвола за запошљавање из става 3. овог члана издаје се за период који не може бити дужи од 45 дана.~~

~~Радна дозвола за запошљавање издаје се за планирани период запослења, а најдуже док траје привремени боравак.~~

~~ПРОЦЕНА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ВРШИ СЕ НА ОСНОВУ СТАЊА НА ТРЖИШТУ РАДА И ОЦЕНОМ ИСПУЊЕНОСТИ СЛЕДЕЋИХ УСЛОВА:~~

~~1) ДА ПОСЛОДАВАЦ У РОКУ ОД 90 ДАНА ПРЕ ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА ЗА ЈЕДИНСТВЕНУ ДОЗволУ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ НИЈЕ ОТПУШТАО ЗАПОСЛЕНЕ УСЛЕД ТЕХНОЛОШКИХ, ЕКОНОМСКИХ ИЛИ ОРГАНИЗАЦИОНИХ ПРОМЕНА НА РАДНИМ МЕСТИМА ЗА КОЈЕ СЕ ТРАЖИ ЈЕДИНСТВЕНА ДОЗВОЛА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА О РАДУ;~~

2) ДА ЈЕ ПОСЛОДАВАЦ ПОКРЕНУО СПРОВОЂЕЊЕ ТЕСТА ТРЖИШТА РАДА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ;

3) ПОСТОЈАЊЕ ПРЕДЛОГА УГОВОРА О РАДУ ИЛИ ДРУГОГ УГОВОРА КОЈИМ СЕ ОСТВАРУЈУ ПРАВА ПО ОСНОВУ РАДА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

ТЕСТ ТРЖИШТА РАДА

ЧЛАН 16А

ОРГАНИЗАЦИЈА НАДЛЕЖНА ЗА ПОСЛОВЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ЗАХТЕВ ПОСЛОДАВЦА СПРОВОДИ ТЕСТ ТРЖИШТА РАДА ОДНОСНО МЕЂУРЕГИОНАЛНО ПОСРЕДОВАЊЕ У ЗАПОШЉАВАЊУ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ТЕСТ ТРЖИШТА РАДА), СХОДНОМ ПРИМЕНОМ ПРОПИСА ИЗ ОБЛАСТИ ЗАПОШЉАВАЊА, ТАКО ШТО УТВРЂУЈЕ ДА ЛИ СЕ НА ЕВИДЕНЦИЈИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ НАДЛЕЖНЕ ЗА ПОСЛОВЕ ЗАПОШЉАВАЊА НАЛАЗЕ ЛИЦА КОЈА ОДГОВАРАЈУ УСЛОВИМА ИЗ ЗАХТЕВА ПОСЛОДАВЦА ЗА КОНКРЕТНО РАДНО МЕСТО, ОДНОСНО ЛИЦА КОЈА ОСТВАРУЈУ ПРАВО НА РАД У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ И КОЈА ОДГОВАРАЈУ УСЛОВИМА ИЗ ЗАХТЕВА ПОСЛОДАВЦА ЗА КОНКРЕТНО РАДНО МЕСТО.

ЗАХТЕВ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ТЕСТА ТРЖИШТА РАДА САСТАВНИ ЈЕ ДЕО ЗАХТЕВА ЗА ИЗДАВАЊЕ ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ И ПОДНОСИ СЕ ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ НА ЈЕДИНСТВЕНОМ ПОРТАЛУ, У ОКВИРУ УСЛУГЕ НАМЕЊЕНЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ СТРАНЦА.

ЗАХТЕВ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ПОДНОСИ ПОСЛОДАВАЦ ИЛИ ПРАВНО ИЛИ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ, ОВЛАШЋЕНО ОД СТРАНЕ ПОСЛОДАВЦА.

ОРГАНИЗАЦИЈА НАДЛЕЖНА ЗА ПОСЛОВЕ ЗАПОШЉАВАЊА САЧИЊАВА ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПОТРЕБЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕМ, КОЈИ СЕ ДОСТАВЉА ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА ПУТЕМ ЈЕДИНСТВЕНОГ ПОРТАЛА У РОКУ ОД ЧЕТИРИ ДАНА ОД ДАНА ПОКРЕНУТОГ ТЕСТА ТРЖИШТА РАДА.

ВЛАДА АКТОМ МОЖЕ ДА ИЗУЗМЕ ОДРЕЂЕНЕ КАТЕГОРИЈЕ СТРАНАЦА СА ДЕФИЦИТАРНИМ ЗАНИМАЊИМА, ОДРЕЂЕНА ЗАНИМАЊА И ПРОФИЛЕ ОД СПРОВОЂЕЊА ТЕСТА ТРЖИШТА РАДА, У ЗАВИСНОСТИ ОД СТАЊА НА ТРЖИШТУ РАДА.

Члан 17.

Послодавац може да запосли студента ~~под условима из члана 16. овог закона~~ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, с тим да обављање послова у периоду када трају наставне активности може да траје најдуже 20 сати недељно, односно 80 сати месечно.

Услови ~~за издавање радне дозволе~~ за обављање сезонских послова су да странац има:

- 1) ~~одобрење за привремено~~ РЕГУЛИСАНИ боравак странца;
- 2) закључен уговор о раду са послодавцем;
- 3) акт послодавца којим се утврђује начин смештаја и исхране за време боравка и рада у Републици.

~~б) Радна дозвола за посебне случајеве запошљавања~~

Члан 18.

~~Радна дозвола за посебне случајеве запошљавања издаје се на захтев послодавца, и то за:~~

- 1) упућена лица;
- 2) кретање у оквиру привредног друштва;
- 3) независне професионалце;
- 4) оспособљавање и усавршавање.

Б) ПРОЦЕНА ЗА УПУЋЕНА ЛИЦА

Члан 19.

~~Радна дозвола за упућена лица запослена код страног послодавца издаје се на захтев послодавца ради обављања послова или вршења услуга на територији Републике, на основу закљученог уговора о пословно-техничкој сарадњи са страним послодавцем, у складу са овим законом.~~

~~Услов за издавање радне дозволе из става 1. овог члана јесте да странац има:~~

- ~~1) визу за дужи боравак по основу запошљавања или одобрење за привремени боравак странца;~~
- ~~2) брисана је (види члан 4. Закона 31/19-6)~~
- ~~3) доказ да је упућено лице запослено код страног послодавца најмање једну годину;~~
- ~~4) акт о упућивању на привремени рад у Републику којим се утврђује начин остваривања права и обавеза из рада, као и начин смештаја и исхране за време боравка и рада у Републици.~~

~~Радна дозвола из става 1. овог члана издаје се за период за који је закључен уговор између послодавца за кога се врше услуге и страног послодавца, али не дужи од годину дана.~~

~~Радна дозвола за упућена лица може се продужити најдуже до две године, уз сагласност министарства надлежног за послове запошљавања, а по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за област којом се уређује делатност послодавца за послова или услуге од интереса за Републику.~~

~~Изузетно од ст. 1-3. овог члана, радна дозвола за упућена лица од стране страног послодавца регистрованог за обављање делатности у држави са којом Република има закључен међународни уговор којим се уређује упућивање, издаје се у поступку, сагласно условима и за период утврђен тим споразумом.~~

~~Сагласност и мишљење из става 4. овог члана прибавља, по службеној дужности, организација надлежна за послове запошљавања.~~

~~ПРОЦЕНА ЗА УПУЋЕНА ЛИЦА ВРШИ СЕ НА ОСНОВУ ОЦЕНЕ ИСПУЊЕНОСТИ СЛЕДЕЋИХ УСЛОВА:~~

- ~~1) ПОСТОЈАЊЕ УГОВОРА О ПОСЛОВНО-ТЕХНИЧКОЈ САРАДЊИ ИЗМЕЂУ ПОСЛОДАВЦА И СТРАНОГ ПОСЛОДАВЦА;~~
- ~~2) ДА ЈЕ УПУЋЕНО ЛИЦЕ ЗАПОСЛЕНО, ОДНОСНО РАДНО АНГАЖОВАНО КОД СТРАНОГ ПОСЛОДАВЦА НАЈМАЊЕ ЈЕДНУ ГОДИНУ И ПРИЈАВЉЕНО НА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ КОД СТРАНОГ ПОСЛОДАВЦА;~~
- ~~3) ПОСТОЈАЊЕ АКТА ИЗМЕЂУ ПОСЛОДАВЦА И СТРАНОГ ПОСЛОДАВЦА О УПУЋИВАЊУ НА ПРИВРЕМЕНИ РАД У РЕПУБЛИКУ КОЈИМ СЕ УТВРЂУЈЕ НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРАВА И ОБАВЕЗА ИЗ РАДА, А КОЈИ ОБАВЕЗНО САДРЖИ УСЛОВЕ РАДА, ОДНОСНО СТРУЧНОГ~~

ОСПОСОБЉАВАЊА И УСАВРШАВАЊА, НАЧИН ОБЕЗБЕЂИВАЊА И ВИСИНУ ЗАРАДЕ, НАКНАДЕ ЗАРАДЕ, РАДНО ВРЕМЕ, НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРАВА НА ГОДИШЊИ ОДМОР, УСЛОВЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ, ПЕРИОД РАДА, ОДНОСНО ПЕРИОД СТРУЧНОГ ОСПОСОБЉАВАЊА И УСАВРШАВАЊА У РЕПУБЛИЦИ, КАО И НАЧИН ОБЕЗБЕЂИВАЊА СМЕШТАЈА, ИСХРАНЕ И ПРЕВОЗА ЗА ДОЛАЗАК И ОДЛАЗАК СА РАДА ЗА ВРЕМЕ ТРАЈАЊА УПУЋИВАЊА НА ПРИВРЕМЕНИ РАД У РЕПУБЛИЦИ;

4) ДА ЋЕ СТРАНАЦ ПО ИСТЕКУ ПРИВРЕМЕНОГ УПУЋИВАЊА БИТИ ВРАЋЕН НА РАД КОД СТРАНОГ ПОСЛОДАВЦА КОЈИ ГА ЈЕ ПРИВРЕМЕНО УПУТИО У РЕПУБЛИКУ.

УПУЋЕНО ЛИЦЕ НЕ МОЖЕ ОСТВАРИВАТИ МАЊА ПРАВА ОД ПРАВА ПРОПИСАНИХ ЗАКОНОМ КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ РАД У РЕПУБЛИЦИ У ПОГЛЕДУ ОБАВЕЗНОГ САДРЖАЈА УТВРЂЕНОГ НАЧИНА ОСТВАРИВАЊА ПРАВА И ОБАВЕЗА ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 3) ОВОГ ЧЛАНА.

ПОСЛОДАВАЦ ЈЕ У ОБАВЕЗИ ДА ОБЕЗБЕДИ ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА И ОБАВЕЗА УТВРЂЕНА АКТОМ ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 3) ОВОГ ЧЛАНА.

ПРОЦЕНА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ВРШИ СЕ НА ПЕРИОД ДО ТРИ ГОДИНЕ.

ПРОЦЕНА ЗА УПУЋЕНА ЛИЦА МОЖЕ СЕ ПРОДУЖИТИ НАЈДУЖЕ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

Члан 20.

~~Дозвола за упућена лица — ради обављања послова или вршења услуга по основу уговора о набавци робе, набавци или закупу машина или опреме и њене испоруке, инсталирања, монтаже, оправке или обучавања за рад на тим машинама или опреми издаје се под условима прописаним у члану 19. овог закона, за период дужи од 90 дана, односно за период потребан за обављање посла.~~

В) ПРОЦЕНА ЗА КРЕТАЊЕ У ОКВИРУ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА

Члан 21.

~~Радна дозвола за кретање у оквиру привредног друштва регистрованог у иностранству издаје се на захтев огранка, односно зависног друштва које је регистровано у Републици, у циљу привременог упућивања, односно премештања запосленог на рад у тај огранак, односно зависно друштво, под условом да је лице код страног послодавца запослено најмање годину дана на пословима руководиоца, менаџера или специјалисте за поједине области (кључно особље), као и да ће у Републици обављати исте послове.~~

~~Изузетно од услова предвиђених у ставу 1. овог члана, радна дозвола за кретање у оквиру привредног друштва регистрованог у иностранству издаје се и на захтев огранка, односно зависног друштва које је регистровано у Републици, у циљу привременог упућивања, односно премештања запосленог приправника на рад у ту организациону јединицу, односно зависно друштво.~~

~~Радна дозвола из ст. 1. и 2. овог члана издаје се под условима утврђеним у члану 19. овог закона на период док траје виза за дужи боравак по основу запошљавања или привремени боравак, али не дуже од једне године.~~

~~Радна дозвола за кретање у оквиру привредног друштва може се продужити најдуже до две године, уз сагласност министарства надлежног за послове~~

~~запошљавања, а по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за област којом се уређује делатност послодавца за послове или услуге од интереса за Републику.~~

~~Сагласност и мишљење из става 4. овог члана прибавља, по службеној дужности, организација надлежна за послове запошљавања.~~

ПРОЦЕНА ЗА КРЕТАЊЕ У ОКВИРУ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА РЕГИСТРОВАНОГ У ИНОСТРАНСТВУ ДАЈЕ СЕ У ЦИЉУ ПРИВРЕМЕНОГ УПУЋИВАЊА, ОДНОСНО ПРЕМешТАЊА ЗАПОСЛЕНОГ НА РАД У ОГРНАК, ПРЕДСТАВНИШТВО, ОДНОСНО ЗАВИСНО ДРУШТВО КОЈЕ ЈЕ РЕГИСТРОВАНО У РЕПУБЛИЦИ, КОЈИ ЈЕ ЗАПОСЛЕН, ОДНОСНО РАДНО АНГАЖОВАН КОД СТРАНОГ ПОСЛОДАВЦА НАЈМАЊЕ ГОДИНУ ДАНА НА ПОСЛОВИМА РУКОВОДИОЦА ИЛИ СПЕЦИЈАЛИСТЕ.

РУКОВОДИЛАЦ, У СМИСЛУ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ ЛИЦЕ КОЈЕ ОБАВЉА ПОСЛОВЕ УПРАВЉАЊА, КОЈЕ ЈЕ ДИРЕКТОР ИЛИ МЕНАџЕР У СТРАНОМ ПРИВРЕДНОМ ДРУШТВУ, ИЛИ ЈЕ ЧЛАН МЕНАџМЕНТА СТРАНОГ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА ИЛИ УПРАВЉА, ОДНОСНО РУКОВОДИ ОРГАНИЗАЦИОНОМ ЦЕЛИНОМ, НА ОСНОВУ ОДЛУКА И ИНСТРУКЦИЈА УПРАВЕ ИЛИ ДЕОНИЧАРА ДРУШТВА ИЛИ ВРШИ ПОСЛОВЕ ПРАЋЕЊА И КОНТРОЛЕ РАДА СТРУЧНОГ ИЛИ РУКОВОДЕЋЕГ ОСОБЉА.

СПЕЦИЈАЛИСТА, У СМИСЛУ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ЈЕ ЛИЦЕ КОЈЕ ПОСЕДУЈЕ ПОСЕБНА СТРУЧНА ЗНАЊА ПОТРЕБНА ЗА ПОСЛОВАЊЕ СТРАНОГ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА, ШТО ПОДРАЗУМЕВА ДА ИМА ВИСОКИ СТЕПЕН СТРУЧНЕ ОСПОСОБЉЕНОСТИ, ИЛИ ОДГОВАРАЈУЋЕ СТРУЧНО ИСКУСТВО И ЕВЕНТУАЛНО ЧЛАНСТВО У ОВЛАШЋЕНОМ СТРУКОВНОМ УДРУЖЕЊУ.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ПРОЦЕНА ЗА КРЕТАЊЕ У ОКВИРУ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА РЕГИСТРОВАНОГ У ИНОСТРАНСТВУ ВРШИ СЕ У ЦИЉУ ПРИВРЕМЕНОГ УПУЋИВАЊА, ОДНОСНО ПРЕМешТАЊА У ОГРНАК, ПРЕДСТАВНИШТВО, ОДНОСНО ЗАВИСНО ДРУШТВО КОЈЕ ЈЕ РЕГИСТРОВАНО У РЕПУБЛИЦИ, ПРИПРАВНИКА СА ВИСОКИМ ОБРАЗОВАЊЕМ.

ПРОЦЕНА ЗА КРЕТАЊЕ У ОКВИРУ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА ВРШИ СЕ НА ОСНОВУ ОЦЕНЕ ИСПУЊЕНОСТИ СЛЕДЕЋИХ УСЛОВА:

1) ДА ЈЕ УПУЋЕНО ЛИЦЕ ЗАПОСЛЕНО, ОДНОСНО РАДНО АНГАЖОВАНО КОД СТРАНОГ ПОСЛОДАВЦА НАЈМАЊЕ ЈЕДНУ ГОДИНУ, ОДНОСНО НАЈМАЊЕ ТРИ МЕСЕЦА У СЛУЧАЈУ ПРИПРАВНИКА И ПРИЈАВЉЕНО НА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ КОД СТРАНОГ ПОСЛОДАВЦА;

2) ПОСТОЈАЊЕ АКТА О УПУЋИВАЊУ НА ПРИВРЕМЕНИ РАД У РЕПУБЛИКУ НА ПОСЛОВЕ РУКОВОДИОЦА ИЛИ СПЕЦИЈАЛИСТЕ, КОЈИМ СЕ УТВРЂУЈЕ НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРАВА И ОБАВЕЗА ИЗ РАДА, А КОЈИ ОБАВЕЗНО САДРЖИ УСЛОВЕ РАДА, ОДНОСНО СТРУЧНОГ ОСПОСОБЉАВАЊА И УСАВРШАВАЊА, НАЧИН ОБЕЗБЕЂИВАЊА И ВИСИНУ ЗАРАДЕ, НАКНАДЕ ЗАРАДЕ, РАДНО ВРЕМЕ, НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРАВА НА ГОДИШЊИ ОДМОР, УСЛОВЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ, ПЕРИОД РАДА, ОДНОСНО ПЕРИОД СТРУЧНОГ ОСПОСОБЉАВАЊА И УСАВРШАВАЊА У РЕПУБЛИЦИ, КАО И НАЧИН ОБЕЗБЕЂИВАЊА СМЕШТАЈА, ИСХРАНЕ И ПРЕВОЗА ЗА ДОЛАЗАК И ОДЛАЗАК СА РАДА ЗА ВРЕМЕ ТРАЈАЊА УПУЋИВАЊА НА ПРИВРЕМЕНИ РАД У РЕПУБЛИЦИ;

3) ДА ЋЕ СТРАНАЦ ПО ИСТЕКУ ПРИВРЕМЕНОГ УПУЋИВАЊА БИТИ ВРАЋЕН НА РАД КОД СТРАНОГ ПОСЛОДАВЦА КОЈИ ГА ЈЕ ПРИВРЕМЕНО УПУТИО У РЕПУБЛИКУ.

УПУЋЕНО ЛИЦЕ НЕ МОЖЕ ОСТВАРИВАТИ МАЊА ПРАВА ОД ПРАВА ПРОПИСАНИХ ЗАКОНОМ КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ РАД У РЕПУБЛИЦИ У ПОГЛЕДУ ОБАВЕЗНОГ САДРЖАЈА УТВРЂЕНОГ НАЧИНА ОСТВАРИВАЊА ПРАВА И ОБАВЕЗА ИЗ СТАВА 5. ТАЧКА 2) ОВОГ ЧЛАНА.

ПОСЛОДАВАЦ ЈЕ У ОБАВЕЗИ ДА ОБЕЗБЕДИ ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА И ОБАВЕЗА УТВРЂЕНА АКТОМ ИЗ СТАВА 5. ТАЧКА 2) ОВОГ ЧЛАНА.

ПРОЦЕНА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ВРШИ СЕ НА ПЕРИОД ДО ТРИ ГОДИНЕ.

ПРОЦЕНА КРЕТАЊЕ У ОКВИРУ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА МОЖЕ СЕ ПРОДУЖИТИ НАЈДУЖЕ ДО ТРИ ГОДИНЕ.

Г) ПРОЦЕНА ЗА НЕЗАВИСНОГ ПРОФЕСИОНАЛЦА

Члан 22.

~~Радна дозвола за независног професионалца издаје се на захтев послодавца, односно крајњег корисника услуга.~~

~~Радна дозвола из става 1. овог члана издаје се ако независни професионалац поседује:~~

- ~~1) визу за дужи боравак по основу запошљавања или одобрење за привремени боравак;~~
- ~~2) закључен уговор са послодавцем или крајњим корисником услуга који обавезно садржи рок за обављање посла;~~
- ~~3) одговарајуће високо образовање и/или техничке квалификације и прописано радно искуство у струци.~~

~~Радна дозвола из става 1. овог члана издаје се на период потребан за обављање посла, али не дужи од годину дана.~~

ПРОЦЕНА ЗА НЕЗАВИСНОГ ПРОФЕСИОНАЛЦА ВРШИ СЕ НА ОСНОВУ ОЦЕНЕ ИСПУЊЕНОСТИ СЛЕДЕЋИХ УСЛОВА:

- 1) ПОСТОЈАЊЕ УГОВОРА О ПРУЖАЊУ УГОВОРЕНИХ УСЛУГА СА ПОСЛОДАВЦЕМ ИЛИ КРАЈЊИМ КОРИСНИКОМ УСЛУГА КОЈИ ОБАВЕЗНО САДРЖИ РОК ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛА;
- 2) РАДНО ИСКУСТВО У ОДРЕЂЕНОЈ ОБЛАСТИ КОЈА ЈЕ ПРЕДМЕТ УГОВОРА О ПРУЖАЊУ УСЛУГА У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ТРИ ГОДИНЕ;
- 3) ПОСЕДОВАЊЕ СТРУЧНЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ У СЛУЧАЈЕВИМА КАД ЈЕ ТО ПОТРЕБНО РАДИ ОБАВЉАЊА УСЛУГА У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА ЈЕ УРЕЂЕНО ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У РЕПУБЛИЦИ.
- 4) ПОСТОЈАЊЕ РЕГИСТРАЦИЈЕ НЕЗАВИСНОГ ПРОФЕСИОНАЛЦА.

Д) ПРОЦЕНА ЗА ОСПОСОБЉАВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ

Члан 22а

~~Радна дозвола за оспособљавање и усавршавање издаје се на захтев послодавца, односно странца ради обављања обуке, приправничког стажа, стручне праксе, стручног оспособљавања, односно усавршавања.~~

~~Радна дозвола из става 1. овог члана издаје се ако странац поседује:~~

- ~~1) одобрење за привремени боравак;~~
- ~~2) закључен уговор са послодавцем о обављању обуке, приправничког стажа, стручне праксе, стручног оспособљавања, односно усавршавања, који садржи место и рок трајања.~~

~~Радна дозвола из става 1. овог члана издаје се на период трајања обуке, приправничког стажа, стручне праксе, стручног оспособљавања, односно усавршавања, али не дужи од годину дана, уз могућност продужења за још годину дана.~~

~~ПРОЦЕНА ЗА ОСПОСОБЉАВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ ВРШИ СЕ РАДИ ОБАВЉАЊА ОБУКЕ, ПРИПРАВНИЧКОГ СТАЖА, СТРУЧНЕ ПРАКСЕ, РАДНЕ ПРАКСЕ, СТРУЧНОГ ОСПОСОБЉАВАЊА, ОДНОСНО УСАВРШАВАЊА.~~

~~ПРОЦЕНА ЗА ОСПОСОБЉАВАЊЕ И УСАВРШАВАЊЕ ВРШИ СЕ НА ОСНОВУ ОЦЕНЕ ИСПУЊЕНОСТИ СЛЕДЕЋИХ УСЛОВА:~~

- ~~1) ПОСТОЈАЊЕ УГОВОРА СА ПОСЛОДАВЦЕМ О ОБАВЉАЊУ ОБУКЕ, ПРИПРАВНИЧКОГ СТАЖА, СТРУЧНЕ ПРАКСЕ, РАДНЕ ПРАКСЕ, СТРУЧНОГ ОСПОСОБЉАВАЊА, ОДНОСНО УСАВРШАВАЊА, КОЈИ САДРЖИ МЕСТО И РОК ТРАЈАЊА;~~
- ~~2) ИСПУЊАВАЊЕ ДРУГИХ УСЛОВА У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ.~~

~~в) Радна дозвола за самозапошљавање Ђ) ПРОЦЕНА ЗА САМОЗАПОШЉАВАЊЕ~~

Члан 23.

~~Радна дозвола за самозапошљавање издаје се на захтев странца који има визу за дужи боравак по основу запошљавања или одобрење за привремени боравак у Републици.~~

~~У поступку издавања радне дозволе за самозапошљавање, уз захтев странац доставља:~~

- ~~1) изјаву о врсти, трајању и обиму активности којима планира да се бави;~~
- ~~2) доказ да има одговарајуће квалификације за обављање конкретне делатности;~~
- ~~3) предуговор или уговор којим се доказује право власништва или закупа над пословним простором у коме ће се обављати делатност;~~
- ~~4) брисана је (види члан 7. Закона - 31/19-6)~~
- ~~5) изјаву о броју и структури лица која планира да запосли, посебно држављана Републике, лица која имају слободан приступ тржишту рада и странца са личном радном дозволом.~~

~~Радна дозвола за самозапошљавање издаје се на период док траје одобрење за привремени боравак, а најдуже на годину дана уз могућност продужења под условом да странац докаже да наставља обављање истог посла под условима под којима је добио дозволу.~~

~~Странац који добије радну дозволу за самозапошљавање у обавези је да започне обављање послова за које је радна дозвола издата у року од 90 дана од дана добијања те дозволе.~~

ПРОЦЕНА ЗА САМОЗАПОШЉАВАЊЕ ВРШИ СЕ НА ОСНОВУ ОЦЕНЕ ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА У ПОГЛЕДУ ОДГОВАРАЈУЋИХ КВАЛИФИКАЦИЈА СТРАНЦА ЗА ОБАВЉАЊЕ КОНКРЕТНЕ ДЕЛАТНОСТИ, ОДНОСНО У ПОГЛЕДУ СТРУКТУРЕ ЛИЦА КОЈА ПЛАНИРА ДА ЗАПОСЛИ, ОДНОСНО РАДНО АНГАЖУЈЕ.

СТРАНАЦ КОЈИ ДОБИЈЕ ЈЕДИНСТВЕНУ ДОЗВОЛУ СА САМОЗАПОШЉАВАЊЕ У ОБАВЕЗИ ЈЕ ДА ЗАПОЧНЕ ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ЗА КОЈЕ ЈЕ ЈЕДИНСТВЕНА ДОЗВОЛА ИЗДАТА У РОКУ ОД 90 ДАНА ОД ДАНА ДОБИЈАЊА ТЕ ДОЗВОЛЕ.

III. Ограничавање запошљавања странаца

Члан 24.

~~Влада одлуком може да ограничи број странаца којима се издају дозволе за рад ЈЕДИНСТВЕНЕ ДОЗВОЛЕ (у даљем тексту: квота) у случају поремећаја на тржишту рада, у складу са миграционом политиком и стањем и кретањем на тржишту рада.~~

~~Квота се утврђује на предлог министарства надлежног за послове запошљавања уз претходно прибављено мишљење социјално-економског савета основаног за територију Републике и организације надлежне за послове запошљавања.~~

КВОТА СЕ УТВРЂУЈЕ НА ПРЕДЛОГ МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ ЗАПОШЉАВАЊА УЗ ПРЕТХОДНО МИШЉЕЊЕ СОЦИЈАЛНО-ЕКОНОМСКОГ САВЕТА ОСНОВАНОГ ЗА ТЕРИТОРИЈУ РЕПУБЛИКЕ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ НАДЛЕЖНЕ ЗА ПОСЛОВЕ ЗАПОШЉАВАЊА, У ОДНОСУ НА ОДРЕЂЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ, ОДНОСНО УЗ ПРЕТХОДНО МИШЉЕЊЕ МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА УНУТРАШЊЕ ПОСЛОВЕ, У ОДНОСУ НА ОДРЕЂЕНЕ ДРЖАВЕ.

Квота се не примењује на странца, односно послодавца који ПРИВРЕМЕНО запошљава странца, а подноси захтев за:

- 1) личну радну дозволу, осим личне радне дозволе која се издаје на захтев посебне категорије странаца;
- 2) радну ЈЕДИНСТВЕНУ дозволу за кретање у оквиру привредног друштва.

IV. ПОСТУПАК ИЗДАВАЊА ДОЗВОЛЕ ЗА РАД

Члан 25.

~~У поступку издавања, продужења, поништавања и престанка важења дозволе за рад решава организација надлежна за послове запошљавања која те послове обавља као поверене, у складу са законом којим се уређује општи управни поступак, осим ако посебна питања овим законом или законом којим се уређује боравак странаца нису другачије уређена.~~

~~Податке од утицаја на решавање у складу са овим законом, организација надлежна за послове запошљавања води у складу са начелима заштите података о личности, ефикасности, економичности, савесности и одговорности.~~

~~Члан 26.~~

~~У поступку издавања, продужења, поништавања и престанка важења дозволе за рад у првом степену одлучује месно надлежна организациона јединица организације надлежне за послове запошљавања, одређена статутом.~~

~~Против решења из става 1. овог члана може се изјавити жалба.~~

~~Коначно решење о жалби доноси министар надлежан за послове запошљавања.~~

~~Против коначног решења из става 3. овог члана тужбом се може покренути управни спор пред надлежним судом, у складу са законом.~~

~~1. Издавање и продужење дозволе за рад~~

~~Члан 27.~~

~~Дозвола за рад издаје се најдуже за период утврђен овим законом и период за који траје боравак странца.~~

~~Уз захтев за издавање дозволе за рад подносе се одговарајући докази о испуњености услова за издавање дозволе.~~

~~Дозвола за рад продужава се, ако су у моменту подношења захтева за продужење испуњени услови за њено издавање.~~

~~Члан 28.~~

~~Захтев за издавање, односно продужење дозволе за рад, подноси се организацији надлежној за послове запошљавања према месту привременог боравка или сталног настањености странца, односно према седишту послодавца или месту где се рад обавља, у зависности од врсте дозволе за рад.~~

~~Захтев за продужење дозволе за рад подноси се најраније 30, а најкасније пре истека рока важења претходне дозволе.~~

~~Изузетно, захтев за продужење радне дозволе из члана 19. став 4. и члана 21. став 4. подноси се организацији надлежној за послове запошљавања најкасније 60 дана пре истека рока важења претходне дозволе.~~

~~Начин издавања, односно продужења дозволе за рад, начин доказивања испуњености услова утврђених овим законом, потребне доказе за издавање односно продужење дозволе за рад, облик и садржину дозволе за рад прописује министар надлежан за послове запошљавања.~~

~~2. Поништај дозволе за рад~~

~~Члан 29.~~

~~Дозвола за рад ће се поништити ако:~~

~~1) странац обавља послове за које није издата дозвола за рад или ако ради код другог послодавца;~~

~~2) странац не отпочне са радом у року од 15 дана од дана издавања радне дозволе за запошљавање;~~

~~3) странац коме је издата дозвола за samozapoшљавање не отпочне са обављањем послова за које му је издата дозвола за рад у року од 90 дана од дана добијања дозволе;~~

~~4) у моменту издавања, односно продужења нису били испуњени услови утврђени овим законом.~~

~~Инспектор рада дужан је да одмах обавести организацију надлежну за послове запошљавања ако у поступку инспекцијског надзора утврди чињенице из става 1. тачка 1) овог члана.~~

~~Послодавац је дужан да обавести организацију надлежну за послове запошљавање ако странац не отпочне са радом у року од 15 дана од дана издавања радне дозволе за запошљавање.~~

~~Странац је дужан да обавести организацију надлежну за послове запошљавања о околностима из става 1. тачка 3) овог члана у року од 15 дана од дана протеча рока за отпочињање обављања делатности.~~

~~Решење о поништају дозволе за рад организација надлежна за послове запошљавања доноси по пријави чињеница из става 1. овог члана или по службеној дужности.~~

3. Престанак важења дозволе за рад

Члан 30.

Дозвола за рад престаје да важи:

- 1) истеком рока на који је издата;
- 2) одрицањем;
- 3) престанком статуса избеглице, лица које тражи азил, лица коме је одобрена привремена заштита, односно лица коме је одобрена супсидијарна заштита;
- 4) престанком уговора о раду или другог уговора без заснивања радног односа којим странац остварује права по основу рада у складу са законом, односно престанком рада странца који поседује одобрење за привремени боравак у Републици;
- 5) ако странац изгуби својство предузетника или правно лице престане са радом пре истека рока важења радне дозволе за samozapoшљавање;
- 6) ако то захтевају разлози заштите јавног поретка или безбедности Републике и њених грађана, у складу са законом;
- 7) ако је странцу престало право на стално настањење или привремени боравак у Републици;
- 8) ако странац постане домаћи држављанин;
- 9) у случају смрти;
- 10) ако је странац боравио ван Републике дуже од шест месеци непрекидно.

~~Странац је дужан да обавести организацију надлежну за послове запошљавања о чињеницама из става 1. тач. 2) и 5) овог члана у року од 15 дана од дана одрицања, односно дана када је изгубио својство предузетника или је правно лице престало са радом.~~

~~Послодавац је дужан да обавести организацију надлежну за послове запошљавања о чињеницама из става 1. тачка 4) овог члана у року од 15 дана од дана престанка рада странца.~~

~~Решење о престанку дозволе за рад организација надлежна за послове запошљавања доноси за околности из става 1. осим у случајевима из тач. 1), 8) и 9) овог члана, по пријави околности или по службеној дужности.~~

V. Евиденција и сарадња

Члан 31.

Организација надлежна за послове запошљавања дужна је да води евиденцију о:

- 1) дозволама за рад ИЗДАТИМ САГЛАСНОСТИМА;
- 2) странцима који остварују право на рад у складу са овим законом.

Послове из става 1. овог члана организација надлежна за послове запошљавања обавља као поверене послове, у складу са прописом којим је уређена ближа садржина података и начин вођења евиденција у области запошљавања.

VII. Казнене одредбе

Члан 34.

~~Новчаном казном од 800.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице – послодавац, ако:~~

- 1) запосли странца супротно одредбама овог закона (члан 9. став 1);
- 2) не чува доказе о испуњавању услова за запошљавање странца у пословном простору у коме странац ради (члан 9. став 2);
- 3) запосли странца на пословима за које није добио радну дозволу (члан 14. став 2);
- 4) не изврши обавезе утврђене чланом 15;
- 5) запосли странца супротно одредбама чл. 16. и 17. овог закона;
- 6) запосли странца супротно одредбама чл. 19 – 22. овог закона;
- 7) не поднесе захтев за продужење дозволе за рад у прописаном року (члан 28. став 2);
- 8) не поступи у складу са одредбом члана 29. став 3. овог закона;
- 9) не поступи у складу са одредбом члана 30. став 3. овог закона.

~~Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара за прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице – послодавац који има својство предузетника.~~

~~Новчаном казном од 20.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу.~~

~~Послодавцу из става 1. тачка 1. овог члана може се изрећи заштитна мера забрана вршења одређене делатности у трајању од шест месеци до једне године.~~

~~Послодавцу из става 2. овог члана може се изрећи заштитна мера забрана вршења одређених делатности, у трајању од шест месеци до једне године.~~

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 800.000 ДО 2.000.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ПРАВНО ЛИЦЕ – ПОСЛОДАВАЦ, АКО:

- 1) ЗАПОСЛИ СТРАНЦА КОЈИ ОСТВАРУЈЕ ПРАВО НА РАД СУПРОТНО ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА (ЧЛАН 3.);

2) ЗАПОСЛИ СТРАНЦА СУПРОТНО ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА (ЧЛАН 9. СТАВ 1. И СТАВ 4);

3) НЕ ЧУВА ДОКАЗЕ О ИСПУЊАВАЊУ УСЛОВА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ, ОДНОСНО ПРИВРЕМЕНО ЗАПОШЉАВАЊЕ СТРАНЦА (ЧЛАН 9. СТАВ 6);

4) НЕ ИЗВРШИ ОБАВЕЗЕ УТВРЂЕНЕ ЧЛАНОМ 15. ОВОГ ЗАКОНА;

5) ПРИВРЕМЕНО ЗАПОСЛИ СТРАНЦА СУПРОТНО УГОВОРУ О ПОСЛОВНО-ТЕХНИЧКОЈ САРАДЊИ (ЧЛАН 19. СТАВ 1. ТАЧКА 1);

6) НЕ ОБЕЗБЕДИ ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА И ОБАВЕЗА ИЗ РАДА У СКЛАДУ СА АКТОМ О УПУЋИВАЊУ (ЧЛАН 19. СТАВ 3. И ЧЛАН 21. СТАВ 7.).

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 50.000 ДО 500.000 ДИНАРА ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ – ПОСЛОДАВАЦ КОЈИ ИМА СВОЈСТВО ПРЕДУЗЕТНИКА.

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 20.000 ДО 150.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДГОВОРНО ЛИЦЕ КОД ПОСЛОДАВЦА.

ПОСЛОДАВЦУ ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ СЕ, ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ТАЧ. 1), 2), 4), 5) И 6) ОВОГ ЧЛАНА, ИЗРЕЋИ ЗАШТИТНА МЕРА ЗАБРАНА ВРШЕЊА ОДРЕЂЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ У ТРАЈАЊУ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ДО ЈЕДНЕ ГОДИНЕ.

Члан 35.

~~Новчаном казном од 15.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај странац, ако:~~

- ~~1) се запосли супротно одредбама овог закона (члан 9. став 1);~~
- ~~2) обавља послове за које није добио радну дозволу (члан 14. став 2);~~
- ~~3) не поступи у складу са одредбом члана 29. став 4. овог закона;~~
- ~~4) не поступи у складу са одредбом члана 30. став 2. овог закона.~~

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 15.000 ДО 150.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ СТРАНАЦ, АКО СЕ ЗАПОСЛИ СУПРОТНО ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 36.

~~Новчаном казном од 500.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице – организација надлежна за послове запошљавања, ако:~~

- ~~1) не омогући незапосленом странцу остваривање права утврђеног чланом 4. став 2. овог закона;~~
- ~~2) за исти временски период изда више врста дозвола за рад супротно одредби члана 10. став 3. овог закона;~~
- ~~3) изда дозволу за рад супротно одредбама члана 24. овог закона;~~
- ~~4) не спроводи или спроводи супротно одредбама овог закона послове утврђене чл. 25–30. овог закона.~~

~~Новчаном казном од 20.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу – организацији надлежној за послове запошљавања.~~

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 500.000 ДО 1.000.000 ДИНАРА КАЗНИТЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ПРАВНО ЛИЦЕ – ОРГАНИЗАЦИЈА НАДЛЕЖНА ЗА ПОСЛОВЕ ЗАПОШЉАВАЊА, АКО:

- 1) ИЗВРШИ ПРОЦЕНУ СУПРОТНО ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА;
- 2) ИЗДА САГЛАСНОСТ СУПРОТНО ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА.

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 20.000 ДО 150.000 ДИНАРА КАЗНИТЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ОДГОВОРНО ЛИЦЕ У ПРАВНОМ ЛИЦУ – ОРГАНИЗАЦИЈИ НАДЛЕЖНОЈ ЗА ПОСЛОВЕ ЗАПОШЉАВАЊА.

САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ

ЧЛАН 20.

ПОСТУПЦИ ЗАПОЧЕТИ ПРЕ СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА ОКОНЧАТЕ СЕ ПО ОДРЕДБАМА ПРОПИСА ПО КОЈИМА СУ ЗАПОЧЕТИ.

ЧЛАН 21.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”, А ПРИМЕЊУЈЕ СЕ ОД 1. ФЕБРУАРА 2024. ГОДИНЕ, ОСИМ ОДРЕДАБА ЧЛАНА 1. СТ. 1– 3, ЧЛАНА 3, ЧЛАНА 4. – У ДЕЛУ КОЈИМ СЕ МЕЊА ЧЛАН 9. СТ. 2–5, ЧЛАНА 12. – У ДЕЛУ КОЈИМ СЕ МЕЊА ЧЛАН 19. СТАВ 1. ТАЧКА 3) И СТ. 2. И 3, ЧЛАНА 14. – У ДЕЛУ КОЈИМ СЕ МЕЊА ЧЛАН 21. СТАВ 5. ТАЧКА 2) И СТ. 6. И 7. И ЧЛАНА 19. – У ДЕЛУ КОЈИМ СЕ МЕЊА ЧЛАН 34. СТАВ 1. ТАЧКА 6) КОЈЕ СЕ ПРИМЕЊУЈУ ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

1) Који су проблеми које закон треба да реши?

Закон о запошљавању странаца усвојен је крајем 2014. године, који је на свеобухватан начин уредио област запошљавања странаца у Републици Србији. Већ у првим годинама након ступања на снагу Закона о запошљавању странаца (у даљем тексту: Закон), приметни су позитивни ефекти његове примене. Наиме, до доношења новог закона, у примени је био закон из 1978. године, када се на годишњем нивоу у просеку издавало око 1.500 дозвола за рад странцима. Посматрано од почетка примене Закона, односно од 4. децембра 2014. године па до 31. децембра 2022. године, Национална служба за запошљавање издала је укупно 115.965 дозвола за рад (нове и продужене) страним држављанима.

Досадашња пракса отворила је поједина питања и указала на потребу да се Закон из 2014. године унапреди, односно да се изврши прецизирање појединих одредби Закона о запошљавању странаца, у циљу поједностављења административних поступака издавања дозвола за рад и једноставније и лакше примене прописа у пракси. Поменута прецизирања Закона извршена су у децембру 2017. године, јуну 2018. године и априлу 2019. године.

Предложеним законским решењима, врши се даље поједностављење поступка којим странцу омогућава запошљавање у Републици Србији, односно повећава се ефикасност овог поступка, тако да ће послодавци, односно странци на бржи и једноставнији начин прибављати потребну дозволу, а странац ће у веома кратком року, моћи да се радно ангажује.

Овај предлог закона прати истовремене измене и допуне Закона о странцима, којим се такође врши поједностављење поступка, односно уводи се јединствена дозвола као дозвола за привремени боравак и рад. Усклађивањем одредби Закона о запошљавању странаца и Закона о странцима, обезбеђује се подношење захтева за издавање, односно продужење јединствене дозволе електронски, путем јединственог веб портала (у даљем тексту: јединствени портал), а Министарство унутрашњих послова јесте јединствено управно место у овом поступку, које и спроводи комплетну процедуру. Сходно новом концепту, у сврху решавања у поступку издавања јединствене дозволе Национална служба за запошљавање врши процену оценом испуњености услова за запошљавање, посебне случајеве запошљавања и самозапошљавање странца, као вид претходног мишљења у поступку издавања јединствене дозволе и исте доставља електронским путем надлежном органу у складу са прописима којима се уређује улазак, кретање и боравак странаца.

Сходно наведеном, предложеним законским решењима уводе се и нови појмови, док је анализом досадашње примене оба закона констатовано да је поједине категорије странаца потребно изузети од примене услова за запошљавање странаца утврђених важећим законом.

Такође, овим законом, кроз издавање сагласности, странцу се на поједностављени начин омогућава промена основа рада, промена послодавца или запошљавање код два или више послодаваца за време важења јединствене дозволе.

Такође, предложено је и да ће се тест тржишта рада подносити електронским путем на јединственом порталу у оквиру услуге намењене за издавање јединствене дозволе за запошљавање странца, чиме се врши додатно поједностављење поступка.

Даље, прецизирано је да странац може закључити уговор о раду на неодређено време, а прописани су и основи за престанак важења таквог

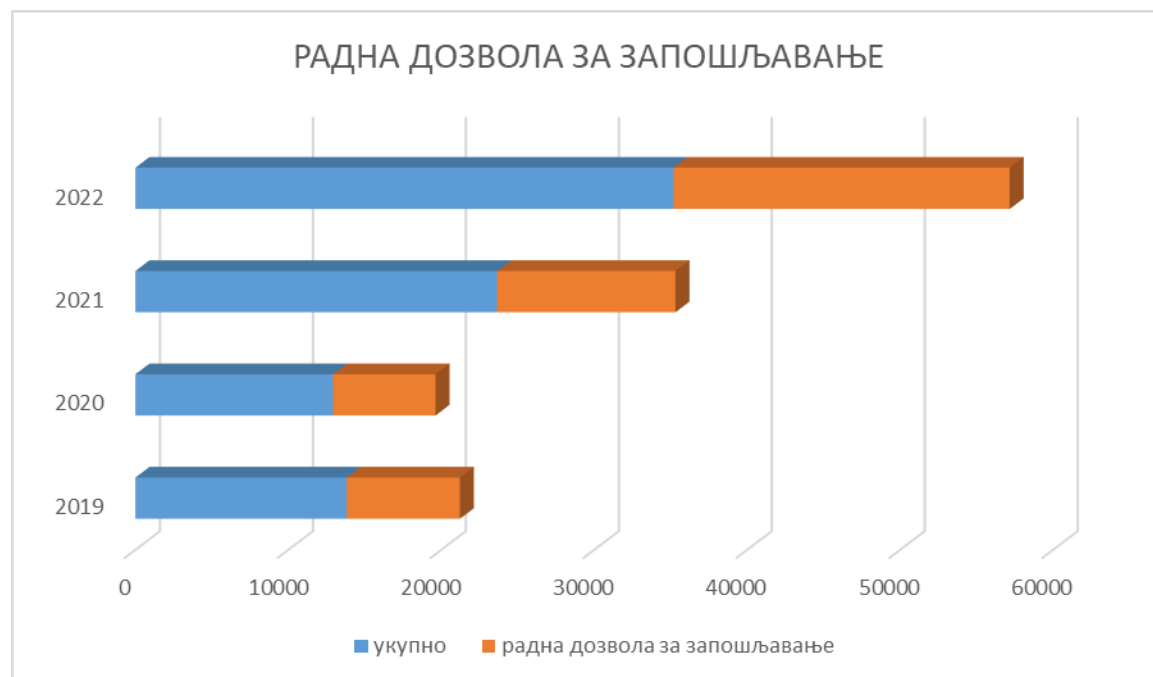
уговора (престанак важења јединствене дозволе и други случајеви у складу са законом којим се уређује рад).

Имајући у виду и да је поступак дигитализације један од стратешког интереса Владе, паралелним изменама и допунама Закона о странцима предвиђено је подношење захтева електронским путем. Комплетна дигитализација поступка допринеће убрзању процедуре издавања јединствене дозволе, те ће процедура бити знатно ефикаснија. Самим тим, дигитализацијом поступка биће омогућено и подношење захтева из иностранства, као и комплетно преузимање релевантних података службеним путем.

Важећи Закон о запошљавању странаца, познаје седам врста радних дозвола, и то: личну радну дозволу, радну дозволу за запошљавање, радну дозволу за кретање у оквиру привредног друштва, радну дозволу за упућена лица, радну дозволу за независне професионалце, радну дозволу за samozapoшљавање и радну дозволу за стручно оспособљавање и усавршавање.

Анализа досадашње примене закона показала је да највећи број издатих дозвола за рад од стране Националне службе за запошљавање чини радна дозвола за запошљавање.

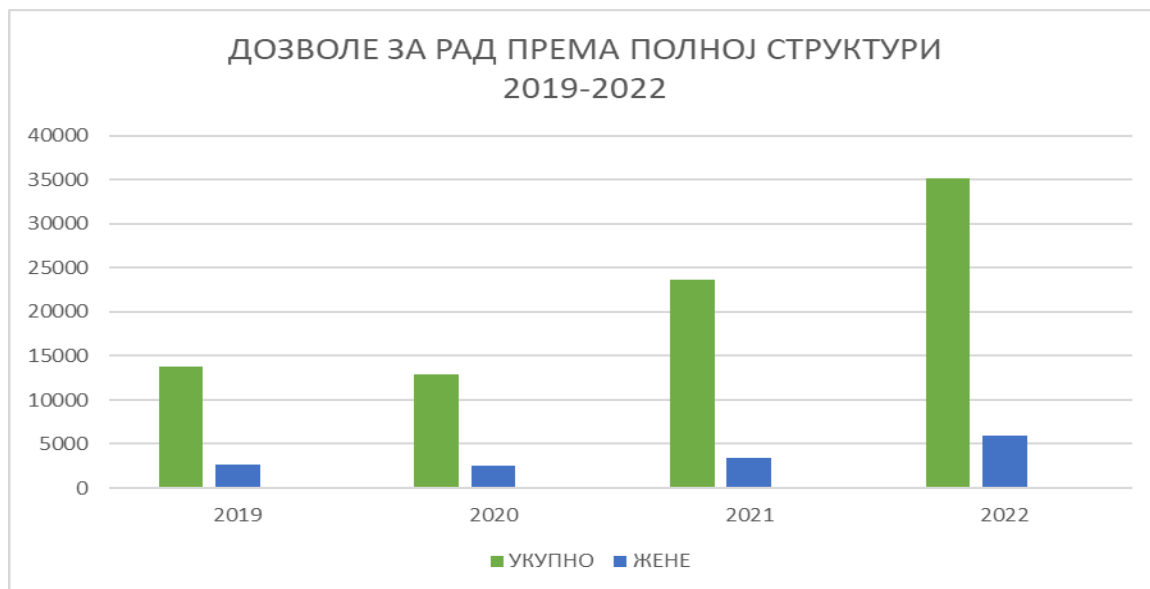
У 2015. години, дакле годину дана након почетка примене Закона, Национална служба за запошљавање издала је укупно 6.362 (нове и продужене) дозволе за рад, од којих 2.873 чине радне дозволе за запошљавање, што представља 45,16% од укупно издатих дозвола за рад. Овај тренд издавања највећег броја ове врсте радне дозволе наставља се и у наредним годинама примене закона. Тако је у 2019. години 53,6 % од укупно издатих дозвола за рад чине радне дозволе за запошљавање, у 2020. години 51,7% од укупно издатих дозвола за рад чине радне дозволе за запошљавање, у 2021. године 49,21% од укупно издатих дозвола за рад чине радне дозволе за запошљавање, док у 2022. години тај проценат износи чак 62,5%.

Графикон 1

Посматрано по полној структури, од укупно 13.809 дозвола издатих у 2019. години, женама је издато 2.684, затим од укупно 12.931 дозвола издатих у 2020. години, женама је издато 2.479 дозвола, у 2021. години од укупно 23.662

дозвола, женама издато 3.369 дозвола за рад, док је у 2022. години, од укупно издатих 35.174 дозвола за рад, женама издато 5.919 дозвола.

Графикон 2

Посматрано према држављанству, у 2021. години, највећи број дозвола за рад издато је држављанима НР Кине, Турске, Руске Федерације, Индије, Украјине и Северне Македоније, док је током 2022. године највише дозвола издато држављанима НР Кине, Руске Федерације, Турске, Индије, Кубе и Северне Македоније.

Графикон 3

Посматрано према врсти дозволе за рад, током 2022. године издато је 1.744 (907 жена) личних радних дозвола и 33.430 (5.012 жена) радних дозвола. Од укупно 33.430 радних дозвола, издато је: 21.987 радних дозвола за запошљавање, 2.687 радних дозвола за кретање у оквиру привредног друштва, 9 радних дозвола за независног професионалца, 3.182 радних дозвола за samozапосљавање, 5.513 радних дозвола за упућена лица и 52 радне дозволе за оспособљавање и усавршавање.

Графикон 4

Пракса је показала да од почетка примене Закона о запошљавању странаца постоји велико интересовање послодаваца, када су у питању интереси Републике Србије или међународно прихваћене обавезе да се омогући да странац што пре ступи на рад. Како су питању по правилу странци који имају квалификације и вештине које су дефицитарне на домаћем тржишту рада, а чији је know-how од великог значаја за даљи развој пословног окружења у Републици Србији, предлаже се наведена измена.

Анализа напред наведених података показује свакако позитивне ефекте примене Закона о запошљавању странаца, који дају много прецизнију слику о броју и кретању странаца који остварују права по основу рада у Републици Србији, имајући у виду потпуно уређивање материје која се односи на запошљавање странаца и остваривања права на рад.

2) Који су жељени циљеви доношења закона?

Основни разлог за доношење овог закона јесте прецизирање и уређивање појединих одредаба у циљу ефикаснијег спровођења прописа у пракси, као и развијање повољнијег пословног окружења. Имајући у виду наведено, истиче се да према тренутно важећем систему, да би се странцу издала одговарајућа дозвола за рад, потребно је да странац претходно има регулисан боравак у Републици Србији. Дозвола за рад издаје се у складу са општим роковима прописаним законом којим се уређује општи управни поступак, односно у року од 30 дана. Сада, у складу са предложеним законским изменама, дозвола ће се издавати као јединствени акт. Национална служба за запошљавање ће у поступку издавања јединствене дозволе вршити процену испуњености услова за запошљавање странца, посебне случајеве запошљавања странца и самозапoшљавање странца у просечном року до 10 дана, којим ће се странцу омогућити бржи и лакши начин остваривања права на рад, чиме се поступак чини додатно ефикаснијим.

Предложена законска решења позитивно ће утицати на благовремену реализацију тренутних, али и планираних инфраструктурних пројеката који се реализују у Републици Србији, што ће свакако на крају имати позитиван утицај и на економију. Наведене измене ће допринети бољем позиционирању

Републике Србије, у смислу увећаног обима инвестиција у Републику Србију, посебно када је у питању ангажовање стручњака који обављају послове од интереса за Републику Србију, односно када су у питању послови од међународног значаја.

3) Да ли су разматране могућности за решавање проблема без доношења акта?

Предложене измене односе се на материју која се мора уредити законом, тако да није било могуће решење проблема на други начин.

4) Зашто је доношење акта најбољи начин за решавање проблема?

Имајући у виду да је основни разлог за доношење овог закона поједностављење поступка, те детаљније уређивање појединих питања у циљу ефикаснијег спровођења прописа у пракси, затим, да се предложене измене односе на материју која се мора уредити законом, произилази да друге регулаторне опције или нерегулаторне опције, попут информационих кампања, нису могуће.

5) На кога и како ће највероватније утицати решења у закону?

Утицај који овај пропис производи је свакако позитиван, јер се увођењем јединствене радно-боравишне дозволе област запошљавања странаца додатно унапређује. Наведене измене доприносе и поједностављењу и скраћењу самог поступка издавања јединствене дозволе, чиме се поступак чини ефикаснијим. Такође, како је препозната сврсисходност да се на поједине категорије странаца, на које се тренутно примењује систем издавања личне радне дозволе, не примењују услови за запошљавање странаца прописаних овим законом, то ће предложене измене свакако имати позитиван ефекат и на поједине категорије странаца.

Такође, како је пракса показала да је потребно унапредити одредбе закона које се односе на упућена лица, то ће се предложене измене и допуне овог прописа позитивно одразити и на положај странаца који се привремено упућују на рад или стручно оспособљавање у Републику Србију. С обзиром на изнето, прецизирањем да акт о упућивању (између послодавца и страног послодавца) мора садржати одредбе којима се утврђује начин остваривања права и обавеза из рада, знатно ће се унапредити радно-правни положај тих странаца. Тако је сада прецизирано да се актом о упућивању на привремени рад у Републику Србију између послодавца и страног послодавца, утврђује минимум остваривања права и обавеза из рада. С тим у вези, прецизирано је да тај акт обавезно садржи и податке о условима рада, односно стручног оспособљавања и усавршавања, радном времену, начину обезбеђивања и висини зараде, начину обезбеђивања смештаја, исхране и др. Прописивањем да упућено лице не може остваривати мања права од права прописаних законом којима се уређује рад у Републици Србији у погледу обавезног садржаја утврђеног начина остваривања права и обавеза из акта о упућивању, као и да је послодавац у обавези да обезбеди остваривање тих права додатно су ојачане одредбе о једнаком третману странаца. С тим у вези, предвиђена је и прекршајна санкција за послодавца који не обезбеди остваривање права и обавеза из рада у складу са актом о упућивању.

Решења из овог закона утицаће позитивно и на послодавце који директно запошљавају, односно радно ангажују странце, с обзиром да ће се захтев за спровођење теста тржишта рада сада спроводити електронски и бити

саставни део захтева за издавање јединствене дозволе за запошљавање. С обзиром на убрзане промене на тржишту рада Републике Србије, као и суочавање са недостатком радне снаге, наведеним изменама, допринеће се знатно ефикаснијем поступку, којим ће се послодавцу омогућити да на бржи и једноставнији начин прибаве потребну дозволу, а странцу ће се у веома кратком року омогућити да оствари право на привремени боравак и истовремено право на рад.

Такође, странцу ће бити омогућено да за време важења јединствене дозволе и без њене измене, промени основа рада, промени послодавца или да се запосли код два или више послодаваца, чиме се знатно доприноси смањењу административног оптерећења.

С тим у вези, очекује се да ће се даље поједностављење поступка радног ангажовања странца, позитивно одразити како на странце који желе да раде у Републици Србији, тако и на њихове потенцијалне послодавце.

С друге стране, и поред суочавања са недостатком радне снаге, предложеним законским решењима штити се домаће тржиште рада, кроз спровођење теста тржишта рада. Наиме, у поступку вршења процене испуњености услова за издавање јединствене дозволе за запошљавање странца, тако и у поступку разматрања захтева за давање сагласности за промену основа рада, промену послодавца или запошљавања код два или више послодаваца, Национална служба за запошљавање спроводиће тест тржишта рада. Наведено подразумева да ће странац у тим случајевима моћи да се запосли само ако на евиденцији Националне службе за запошљавање нема домаћих држављана који испуњавају услове из захтева послодавца, те овај пропис неће имати негативног утицаја на запошљавање домаћих држављана.

6) Какве трошкове ће примена закона изазвати грађанима и привреди, а нарочито малим и средњим предузећима?

Примена овог закона неће створити трошкове ни грађанима ни привреди, с обзиром да се овим прописом не уређује никаква нова финансијска обавеза привредним субјектима и грађанима. Напротив, комплетна дигитализација поступка имаће утицај на смањење трошкова грађанима и привреди, с обзиром да дигитализација поступка подразумева подношење захтева и свих пратећих докумената електронским путем.

У циљу савремених начина административног поступања, ефикаснијег и једноставнијег обављања послова, смањење папирологије и лакше комуникације, комплетан поступак биће дигитализован. С једне стране, циљ поуне дигитализације овог поступка је да се привреди олакша приступ услугама. С друге стране, дигитализацијом поступка побољшаће се сарадња између надлежних органа и размена података неопходних за одлучивање, чиме ће се добити један повезан, ефикасан, квалитетан и унапређен систем који послодавцу омогућава да радно ангажује странца.

Дакле, дигитализација ће допринети поједностављењу поступка за привреду, смањењу администрације и „папирологије” и уштеди времена, чиме се утиче на побољшање пословног амбијента. Послодавац неће носити документа од шалтера до шалтера, а електронска услуга је доступна континуирано. На овај начин значајно ће се смањити трошкови грађанима и привреди. Дигитализација ће утицати на смањење администрације и папирологије, чиме се утиче на побољшање привредног амбијента, а домаћој привреди, као и инвеститорима, значајно ће се уштедети време, а захтев ће бити могуће поднети и из иностранства.

С тим у вези, сама дигитализација поступка допринеће убрзавању обраде захтева за издавање дозволе за боравак и рад и на тај начин смањити и трошкове подносиоцу захтева.

7) Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити?

Спровођење овог закона у смислу обављања послова поверено је органима који постоје и који су до сада обављали исте послове. Дигитализација поступка подразумева подношење захтева и свих пратећих докумената електронски, и то путем јединственог портала, који ће се успоставити до почетка примене закона. На овај начин побољшаће се и сарадња између надлежних органа и размена података неопходних за одлучивање, чиме ће се добити један повезан, ефикасан, квалитетан и унапређен систем. Смањење сиве економије је један од ефеката који се очекује да се постигне овим законом, што ће за крајњу последицу имати и позитиван утицај на буџет Републике Србије.

Очекиване позитивне последице доношења предложених измена и допуна Закона о запошљавању странаца су: потпуније уређивање материје која се односи на запошљавање странаца и остваривање права на рад, омогућавање запошљавања странаца под утврђеним условима кроз увођење поједностављеног поступка и суштинско ефикаснијег поступка спровођења теста тржишта рада, сагледавање укупног броја и кретања странаца који остварују права по основу рада у Републици Србији чиме ће се обезбедити прецизнија слика о миграционим кретањима, стварање повољнијег пословног окружења што ће за резултат имати и повећан обим инвестиција, а самим тим и позитивне ефекте на буџет Републике Србије.

Веома је битно нагласити и да се увођењем јединствене дозволе смањује вероватноћа да неки странац ради у Републици Србији без дозволе, чиме се доприноси и сузбијању сиве економије. Наиме, у поступку одлучивања за издавање јединствене дозволе, одлучиваће се истовремено и о његовом праву на боравак и о испуњености услова за запошљавање, односно радно ангажовање, чиме се смањује ризик од непријављеног рада.

8) Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката и тржишна конкуренција?

Закон нема директног утицаја на стварање нових привредних субјеката, имајући у виду да се овим законом врши поједностављење поступка запошљавања странаца, као и прецизирање и унапређење постојећих законских решења.

С друге стране, када је у питању утицај на тржишну конкуренцију, очекује се да ће измене Закона пре свега допринети бољем положају Републике Србије када је у питању привлачење инвестиција, као и када су у питању послови од општег интереса за Републику Србију и међународно прихваћене обавезе. С тим у вези, очекује се да ће се поједностављивањем поступка, односно његовим скраћењем, повећати привлачност Републике Србије за стране држављане и тиме одговорити на промене на тржишту рада.

9) Да ли су све заинтересоване стране имале прилике да се изјасне о закону?

Овај закон сачињен је од стране Радне групе за израду измена и допуна Закона о странцима и Закона о запошљавању странаца која је формирана Одлуком Владе 05 Број: 02-10306/2022 од 8. децембра 2022. године („Службени

гласник РС”, број 137/22). Такође, у претходном периоду у сарадњи са Министарством унутрашњих послова, одржане су заједничке јавне консултације у Привредној комори Србије поводом радних верзија Предлога закона о изменама и допунама Закона о странцима и Нацрта закона о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца.

Такође, Одбор за привреду и финансије, на предлог Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања донео је Закључак 05 Број: 011-1062/2023-1 од 8. фебруара 2023. године, којим је одређено спровођење јавне расправе о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца.

Програм јавне расправе о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца, са прилозима утврђеним Пословником Владе, објављени су на интернет страници Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања www.minrzs.gov.rs и на порталу е-Консултације, са позивом државним органима, организацијама, привредном сектору, стручњацима у овој области и другим заинтересованим странама да се упознају са текстом Нацрта закона о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца и да дају своје коментаре, сугестије и предлоге.

Јавна расправа о Нацрту закона, спроведена је у периоду од 9. фебруара до 1. марта 2023. године. Током јавне расправе одржана су три округла стола под називом „Представљање и дискусија о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца”, и то 10. фебруара у Новом Саду, 20. фебруара у Нишу и 21. фебруара 2023. године у Београду.

Сви заинтересовани су имали прилику да се изјасне, дају мишљење, примедбе, предлоге и сугестије, који су сагледани, процењени и уграђени у текст у одређеној мери.

Извештај са јавне расправе објављен је на сајту Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и на порталу е-Консултације, у складу са Пословником Владе.

Такође, дана 6. марта 2023. године, одржан је и састанак са Националним конвентом о ЕУ, на тему Нацрта закона о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца и Нацрта закона о изменама и допунама Закона о странцима.

10) Које ће се мере током примене закона предузети да би се постигло оно што се законом предвиђа?

Национална служба за запошљавање већ примењује постојећи закон, те располаже довољном кадровском и техничком опремљеношћу за ефикасно извршавање поверених послова.

Након доношења овог закона, извршиће се информисање запослених који обављају послове везане за примену закона у Националној служби за запошљавање.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања надлежно је за спровођење овог закона, за његову уједначену примену на територији Републике Србије, као и за давање мишљења о његовој примени, док инспекцијски надзор над испуњавањем услова за запошљавање странаца врши Инспекторат за рад, такође јединствено на целој територији Републике Србије.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
--

1. Овлашћени предлагач прописа – Влада

Обрађивач: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца

Draft Law on Amendments and Additions to the Law on Employment of Foreigners

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа,
 Наслов V Кретање радника, пословно настањивање, пружање услуга, кретање капитала
 Поглавље I Кретање радника
 Члан 49,
 Поглавље II Пословно настањивање
 Члан 53 и 58

- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,**
в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,
г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,
д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

Према НПАА, у оквиру ПГ 2 планирано је усклађивање са Директивом Европског парламента и Савета 2001/98/ЕУ од 13. децембра 2011. године о јединственом поступку обраде захтева за издавање јединствене дозволе за боравак и рад држављана трећих земаља на државном подручју државе чланице и о заједничком скупу права за раднике из трећих земаља који законито бораве у држави чланице, за трећи квартал 2025. године. Овим предлогом закона управо се врши усклађивање са поменутом директивом, уз паралелне измене и допуне Закона о странцима.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Уговор о Европској Унији, Наслов I Основне одредбе, члан 3

Уговор о функционисању ЕУ, Наслов IV Слобода кретања лица, услуга и капитала, Поглавље I Радници, члан 45

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Директива Европског парламента и Савета 2001/98/ЕУ од 13. децембра 2011. године о јединственом поступку обраде захтева за издавање јединствене дозволе за боравак и рад држављана трећих земаља на државном подручју државе чланице и о заједничком скупу права за раднике из трећих земаља који законито бораве у држави чланици.

Directive 2011/98/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on a single application procedure for a single permit for third-country nationals to reside and work in the territory of a Member State and on a common set of rights for third-country workers legally residing in a Member State.

Поменута директива је једним делом пренета у Предлог закона о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца, док је другим делом пренета у Предлог закона о изменама и допунама Закона о странцима, чије се измене и допуне врше паралелно са изградом Предлога овог закона.

**в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.**

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Да.

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Не.

1. Назив прописа ЕУ Директива Европског парламента и Савета 2011/98/ЕУ од 13. децембра 2011. године о јединственом поступку обраде захтева за издавање јединствене дозволе за боравак и рад држављанима трећих земаља на државном подручју државе чланице и о заједничком скупу права за раднике из трећих земаља који законито бораве у држави чланице Службени лист Европске уније L 343, 23/12/2011 P. 303 - 311 Directive 2011/98EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on a single application procedure for a single permit for third-country nationals to reside and work in the territory of a Member State and on a common set of rights for third-country workers legally residing in a Member State Official Journal L 343 , 23/12/2011 P. 303 - 311				2. CELEX ознака ЕУ прописа 32011L0098			
3. Овлашћени предлагач прописа - Влада Обрађивач - Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања				4. датум израде табеле 06.02.2023. године			
5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније Предлог закона о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца Draft amendments to the Law on Employment of Foreigners				6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА 2012-585			
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ							
а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)	ђ)
Одредба прописа ЕУ (члан, став, подстав, тачка, анекс)	Садржина одредбе	Одредбе прописа (члан, став, тачка)	Садржина одредбе	Усклађеност одредбе прописа са одредбом прописа ЕУ (потпуно усклађено, делимично усклађено, неусклађено, непреносиво)	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Предвиђени датум за постизање потпуне усклађености	Напомена о усклађености прописа са прописима ЕУ

1.	<p>This Directive lays down:</p> <p>(a) a single application procedure for issuing a single permit for third-country nationals to reside for the purpose of work in the territory of a Member State, in order to simplify the procedures for their admission and to facilitate the control of their status;</p>	Члан 2. став 1. тачка 13)	јединствена дозвола је дозвола за привремени боравак и рад странаца у Републици;	Усклађено			
----	---	---------------------------	--	-----------	--	--	--

2.	<p>For the purposes of this Directive, the following definitions apply: c) 'single permit' means a residence permit issued by the authorities of a Member State allowing a third-country national to reside legally in its territory for the purpose of work;</p> <p>(d) 'single application procedure' means any procedure leading, on the basis of a single application made by a third-country national, or by his or her employer, for the authorisation of residence and</p>	Члан 2. став 1. тачка 13)	јединствена дозвола је дозвола за привремени боравак и рад странаца у Републици;	Усклађено			
----	---	---------------------------	--	-----------	--	--	--

	work in the territory of a Member State, to a decision ruling on that application for the single permit.						
--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>be introduced from a third country or, if provided for by national law, in the territory of the Member State in which the third-country national is legally present.</p>	<p>Члан 11. став 2.</p>	<p>(3) за независног професионалца, (4) за оспособљавање и усавршавање; 3) самозапошљавање.</p> <p>Доказе неопходне за процену испуњености услова из става 1. овог члана подносилац захтева за издавање јединствене дозволе подноси електронски, путем јединственог веб портала (у даљем тексту: Јединствени портал), у оквиру услуге намењене за издавање јединствене дозволе странцу, на начин и у складу са упутством за коришћење услуге намењене за издавање јединствене дозволе странцу.</p> <p>За време важења јединствене дозволе странац, односно послодавац у име странца или правно</p>				
--	---	-------------------------	--	--	--	--	--

			или физичко лице овлашћено од стране странца или послодавца, може поднети захтев за промену основа рада, промену послодавца или за запошљавање код два или више послодавца, електронским путем на Јединственом порталу, у оквиру услуге намењене за издавање јединствене дозволе странцу, на начин и у складу са упутством за коришћење услуге намењене за издавање јединствене дозволе странцу.				
--	--	--	--	--	--	--	--

4.2.	Member States shall examine an application made under paragraph 1 and shall adopt a decision to issue, amend or renew the single permit if the applicant fulfils the requirements specified by Union or national law. A decision to issue, amend or renew the single permit shall constitute a single administrative act combining a residence permit and a work permit.	Члан 10. ст. 1 -2.	<p>Организација надлежна за послове запошљавања у поступку издавања јединствене дозволе врши процену испуњености услова, која те послове обавља као поверене, за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) запошљавање; 2) посебне случајеве запошљавања, и то: <ol style="list-style-type: none"> (1) за упућена лица, (2) за кретање у оквиру привредног друштва, (3) за независног професионалца, (4) за оспособљавање и усавршавање; 3) samozapošljavanje. <p>Доказе неопходне за процену испуњености услова из става 1. овог члана подносилац захтева за издавање јединствене дозволе подноси електронски, путем јединственог веб портала (у даљем тексту: Јединствени портал), у оквиру услуге намењене за</p>	Усклађено			
------	--	--------------------	---	-----------	--	--	--

			издавање јединствене дозволе странцу, на начин и у складу са упутством за коришћење услуге намењене за издавање јединствене дозволе странцу.				
--	--	--	--	--	--	--	--